

21158

HI

Mag. St. Dr.

P

Episcopus wrocławensis.

Putanowski Jos. Aloyz: Vivali Sincertute aca-
demicae solenniter.

PANEG. et VITAE

Polon. Fol.

№ 1307

I

D

E

M
M

V I V A T ^{601.}

JUVENTUTI ACADEMICÆ
S O L E N N E.

Ad splendidissimum Pontificiam in Cathedram Ingressum

CELSISSIMI PRINCIPIS
ILLUSTRISSIMI EXCELLENTIS-
SIMI & REVERENDISSIMI
DOMINI, DOMINI

CAJETANI
S O L T Y K ,

DEI ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA
EPISCOPI CRACOVIENSIS, DUCIS SEVERIÆ,
EQUITIS AQUILÆ ALBÆ, UNIVERSITATIS CRA-
COVIENSIS FAVENTISSIMI CANCELLARII.

*Inter festivas exultantis Patriæ & Ecclesiæ acclamationes ,
publicæ ergò augendæ lætitiæ.*

vivâ voce

I N T O N A T U M .

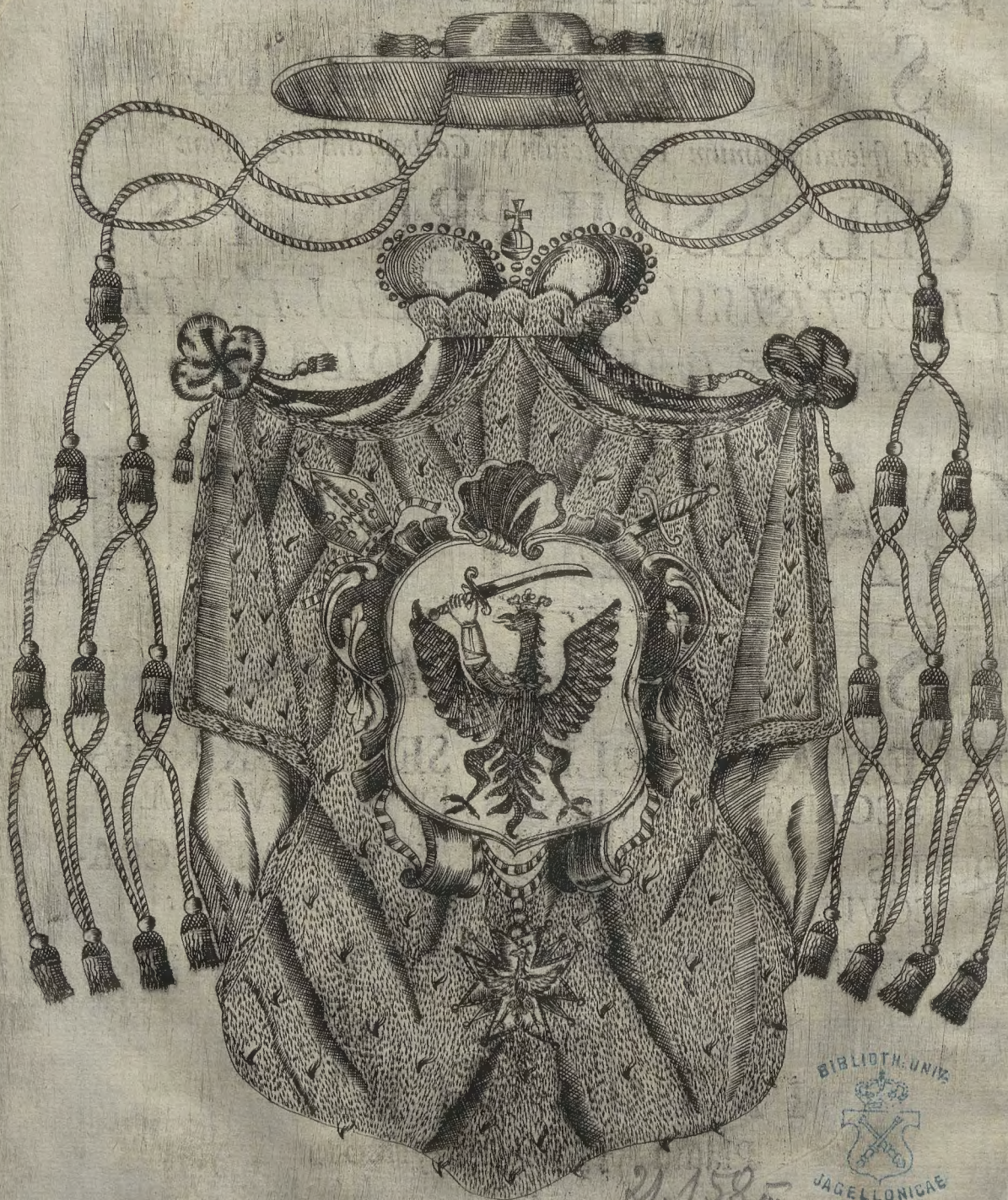
Plausu verò Panegyrico

A
M. JOSEPHO ALOYSIO PUTANOWICZ , Philosophiæ DOCTORE,
Matheseos ac Scholæ Dialecticæ PROFESSORE, Collegii Novodvorsiani
PRÆSIDE, Sacræ Regiæ Majestatis SECRETARIO, Privilegiato Ma-
thematico, Regio & Jurato GEOMETRA.

D E C L A R A T U M .

Anno Domini 1759. Die 29. Mensis Aprilis.

602 IN GENTILITIA ARMA
 C E L S I S S I M Æ
 SOLTYKIANÆ DOMUS

21.158 III
 Hæc Avis est avium totum Regina per Orbem,
 Stemmata quam gestat SOLTYKIANA Domus.
 PRUSSIA Regalis cunas cui struxit Avitas,
 ROSSIA post Nomen reddidit Orbe potens.
 In LECHIAM translata dein volat Ales ad Astra,
 Inde feret Regnis omina fausta suis.

603
S
CELSISSIME
PRINCEPS
ANTISTES
ILLUSTRISSE.

Publicos inter applausus
quibus Te Pontificiam
ingredientem Cathedrā
cū Regni Cives Am-
plissimi, tum numerosissimus va-
stissimæ Diœcesis Clerus, atq; ingens
gestientis populi multitudo studio-
sissimè prosequuntur; solenni etiam
JUVENTUTIS ACADEMICÆ voto, quod
ex intimis devinctissimorum cordiū

depromptum medullis vocali intonat ore, aliquem pro incomparabili Tua humanitate locum concedes. Patentissima quippe incredibilis benevolentiae Tuæ virtute, quâ Nervas, quâ Trajanos, quâ Theodosios, temporibus suis commendatissimos adæquas **PRINCEPS** Optime, æquè Procerum corda quibus jam dudum invisceratus es, ad exprimenda quâ **CONCIVI** Amplissimo publicæ lætitiæ documenta moves: æquè Venerandos Sacrorum Præfides, quorum integerrimos affectus suavi amoris imperiō tenes, ad perhibenda officiosissimæ propensionis quâ Pontifici desideratissimo testimonia excitas: æquè subjectum suavissimo regimini gregem, quem præveniente virtutum Tuarū fama, absens etiam in fidele devicisti obsequium.

quium, in festivas quâ **PASTORI**⁶⁰⁵
Sancto & Sapienti voces animas: fac
Phœbo Musisq; sacrata **JUVENUM**
ACADEMICORUM pectora; Magnô
Tuo Nomini devotissima, quâ
CANCELLARIO & Literarum
Protectori faventissimo in solennes
urges applausus. Quis enim ex for-
tunatissimo Tuo Præsulei in fastigiû
honoris Ingressu immensum gaudiû
non concipiat? ubi frons, oculi, to-
tusq; ad amœnitatem graviter com-
positus vultus Tuus singulari qua-
dam jucunditate intuentium animos
perfundit. Quis Pontificiæ dignitati
eô quô par est non militet obsequiô?
quando quidem quantò Te virtus
& natura sublimiorem fecit Principē,
tantò humaniorem inferioribus, po-
puloq; carissimum modestia & affa-
bilitas præbet. Quis solenni expecta-
tissimæ

tissimæ hodiernæ lucis actui non
 officiosissimè applaudat? ubi tam
 æqualiter ab omnibus ex adventu Tuo
 lætitia percepta est, quàm paribûs
 omnium expetebaris votis, quæ ta-
 men ipsa cum Tuo ingressu crevit,
 ac propè ad summum gradum est
 provecta. Dabis verò veniam pro
 summa clementia **PRINCEPS**
 Amplissime, quòd publicæ augen-
 dæ festivitatis gratiâ **ACADEMICA** no-
 stra **JUVENTUS** lætas sub æthera attol-
 lat voces: hæ si plausû crescere non
 facient; reverentialem certè quô in
 Principes suarumq; Musarum Me-
 cænates feratur, affectum testabun-
 tur. Fatemur quidem mente inge-
 nua, eam nobis Orationis facultatē
 deesse, ut dignum aliquid **Magno**
SOLTYKORUM Nomine, di-
 gnum Tua **PRINCEPS** Majestate,
 dignum

607
dignum Pontificio honore in mediū
adferre valeamus: fatīs tamen me
hercule pro bona in Te voluntate no-
stra adferemus, si Celsissimum Tu-
um Nomen, Principe dignas virtu-
tes, summa in Orbe Lechico merita
quā ore vocali, quā obsequeutissima
veneratione Gentium & terrarum
ubiq; celebraverimus. Gloriosi utiq;
Viris gratiosiora multō sunt præco-
nia quā tributa, cū stipendia &
tyranno impendantur, laudis autem
prædicatio non nisi bono Principi de-
betur. Nihil hic dignum laude judi-
camus, præter Te ipsum, adq; Illu-
strissimos Tuos Aborigenes, nihil
quod admiratione legentium suspē-
dat animos, præter Heroica Majorū
Tuorum facta, nihil sublime præter
virtutum eminentiam, Tuiq; Cel-
situdinem honoris. Totum verō id

C

quale

608 quale quantumve sit, gratum tamē
Tibi futurum ANTISTES Illustris-
sime autumamus, præfertim quòd
communem Diis & Principibus esse
intelligamus naturā: Qui pretiosa ac-
ceptant monera, sed nec quidem thu-
ra despiciūt Sabæa, ubi carior oblatio
deest. Suscipe igitur Magne PRÆ-
SUL breve hoc obligatæ gratitudinis
argumentum, complectere ea quā
assoles humanitate solenne JUVENTU-
TIS ACADEMICÆ votum: vive seras
vegetus ætates & tuo & Patriæ bono
SENATOR Amplissimus; felix
faustusq; Ecclesiam rege PRÆSUL
& PASTOR Optimus: Academi-
cas benignè protege Musas faventissi-
mus CANCELLARIUS: Duæ ali
præludente Purpura Celsissimus
PRINCEPS ad Eminentissimos
honores proveharis.

PANEGYRICUS.⁶⁰⁹

Andem aliquando ruptâ tædio,
sæ expectationis morâ, publica
populorum adimplens solatia,
dum exultantis Patriæ, gestien-
tis Ecclesiæ, applaudentis Aca-
demiæ manibûs, Coronati Vavelli in verticem,
Pontificii ad sedem deportaris honoris; hûc
Te multa per sæcula receptô, nobis semper
solenni salutationis institutô prosequimur: VI-
VE PRINCEPS, PRÆSUL, SENATOR
Amplissime. Brevis quidem hæc plausuum Ja-
gelonicæ Palladis tessera, sed ingens immensi
voti argumentum est; dictio voce angusta, sensu
mentequè eò profundior, quò altius arcanis
cordis infixæ visceribus, præconcepta animô
studia & erumpentem in voces urget affectum,
reluctantem verò interdum linguam in officium
consalutandi resolvit. Vulgarem & promiscuum
esse

esse plaudendi modum, non inficior, si laudatissimæ consuetudinis ratio habeatur: satis tamen festivum & solennem quodsi nostra in Optimum PRINCIPEM pietas & propensio pensetur. Quippe quod aliàs usuvenisse existimatum, in præsentiæ indispensabili obligationis jure à nobis vindicatur; id verò tantò libentiùs præstamus, quantò fortiùs vehementi amoris virtute ad augenda jubilantium gaudia, atq; publicos geminandos protrahimur applausus. Si porrò quò nam construantur artificiò, quâ elaborentur industriâ, qua cogitatione effingantur? quid opus ut solliciti angamur; suggerit amor quod negat ingenium: illos videlicet & officiosam in paginam transfundimus, & elevatori intonamus voce, quibûs publicam lætitiâ, quâ cùm universum Sarmatiæ Regnum, maximè tamen omnium florentissimum Poloniæ latus Diocesis Cracoviensis personat, amplissimis accrescere augmentis, summisq; augeri gradibûs autumamus. Profectò nihil in medium afferetur; quod aut in explicando ingenuæ mentis candore sincerius; aut in profundenda votorum plenitudine uberius; solennî Juventutis Academicæ VI-VAT, intelligatur. Præsertim cùm votivum hoc acroama ut alibi exhaustis jam pæne integris O. ratoriæ facultatis viribûs, enervato eloquentiæ robore, totaq; absoluta oratione, ultimam applau-

plau
ex a
CIP
num
vota
con

Mag
ceda
ori
emo
Tib
ram
pre
gis,
sibi
den
mo
triu
ad
ant
clar
rul
qui
bû
aut
ner
nar
ali
du
pu
den

plaudenti sermoni coronidem imponit; nostro⁶¹¹
ex aduerso more, laudibus Amplissimi PRIN-
CIPIS & PRÆSULIS præludit, sparsa verò per
numerosa folia & protensas aliorum Panegyres
vota & apprecationes brevi unius vocabuli in
compendio præsentat.

Enimvero quò titulò amplior magisq; festi-
vus Magno Tuo Nomini PRINCEPS Celsissime ac-
cedat plausus? cuius salus & integritas, quò stricti-
ori foedere cum communi Patriæ bono, & Ecclesiæ
emolumento conjuncta sociataq; esse creditur: dum
Tibi hanc concordibûs votis, unoq; labiò, prospe-
ram, æquabilem, perpetuamq; corde, animo, voce
precamur: ejusmodi declamationis genus eò ma-
gis, & Tibi perjucundum, & publico perquàm plau-
sibile fore nobis persuasum habemus. Non invi-
demus sua Antiquitati salutandi officia: ritus, ceri-
monias Veterum minimè æmulamur, superbiant
triumphali pompâ ad fastum, insolescant splendido
ad ostentationem apparatu prisca tempora: excipi-
antur Magni Principes universo non tantùm ac-
clamante populo, humanis sed etiam vocibus gar-
rulus interdum pſittacus, erocitansve votivum
quidpiam immurmuret corvus; fulgeant lampadi-
bûs, tecta, Septizonia, Arcus, Pyramides, Obelisci,
aut excelsi in triumphum assurgant Colossi, coro-
nentur floribûs, Pariò marmore publici viarum ster-
nantur aditus; erit profectò inter horum solemnia
aliquid loci & plausui nostro, nisi fortè ad lucran-
dum Principum corda, promerendos favores pluris
putetur, fatuo assentationis colore sui oculos elu-
dere, mentem infascinare, quàm ardentes cordium

612 pyras in triumphales excitare ignes, seu sinceram
obligati pectoris teneritudinem votorum plenissi-
mo ore contestari. Accendat hodie Tibi PRÆ-
SUL Illustrissime festa lumina Cracovia, ut olim
viridantibus redimita festis adventanti Neapolis Ma-
gno, aut Romanorum morem secuti, victrices præ-
ferendo palmas obviam PASTORI suo universi
procedant Cives, sternant pulcherrimo florum or-
natu Appiam, laborabunt nihilominus lumine tæ-
dæ, palmæ in ferales degenerabunt taxos, floridus
marcescet decor: nostris quæ erumpit de cordibus
purissimi amoris flamma non in æternum deficiet,
fatidicæ Musarum laurus, quibûs sacrarum Tui
plantarum coronamus vestigia, perenne servabunt
fronde virente decus. Quid verò amabò arte exci-
tati ignes ad augendum hodiernum juvant applau-
sum? crassis potius hercle damnandi tenebris, ubi
Cracii Vavelli vertex ardet lætitiæ incendiò, Gen-
tilitiæ Majorum Tuorum Cera, totaq; *ILLUSTRIS-
SIMA SOLTYKORUM* *Domus* in honorariæ lu-
cis appensa sphaera, immenso quodam lumine, ve-
lut meridiano Sole, splendidissimum Tuum PRIN-
CEPS Celsissime irradiat Ingressum. Convo-
lent numero agmine ut quondam ad Cæsaris Au-
gusti triumphum futuræ prænuntia sortis alites,
quæ inusitato humanitatis compulsæ studiò, crebro
garritu & mussitatione sua salutationis certatim,
exsolventes officia, publicas acclamations accum-
ulent: quorsum hæc importuna garrulitas? quor-
sum ambidextra adulatio? tam procul à veritate,
quàm procul à sensu remota, exesto infesta semperq;
feralis volucris; ubi *SOLTYKIA* Aquila Regio
clangore raucas crocitantium voces confundit, fau-

sta

613
Ra **PRINCIPI** suo auguria ferens. Liceat cui li-
buerit ad superstitionem declinante religione ut
Theodosio olim clementissimo & affabilissimo Im-
peratori, taurorum extis, & cæsarum victimarum,
cordibûs ad Capitolium progredienti viam sterne-
re, quid sibi vult nihilominus gulæ potius Aruspi-
cum, quàm Principum gloriæ consecrata hæc vitu-
lorum caro? ubi Tu gloriosissimus æquè ac felix
cordium humanorum Triumphator ad Templum,
Pontificii honoris proveheris, omniumq; linguîs
celebrandus occurris, ibi devincta pectora in prædâ
spolium, & votivam heccatomben immolamus.
Dandum tamen aliquid honoris obcanorum respe-
ctum venerandæ Antiquitati, non omnes veterum
ritus reprobis, placet illa Memnonis statua, ad Solis
exortum vario concentu audientium aures oble-
ctans, quasi advenientem Phœbû hâc dulcî harmo-
niâ salutaret. Solem Te agnoscimus **PRINCEPS**
Amplissime, qui dum serenam vultûs Tui Majesta-
têm Cracium supra Horizontem attollis, dum Illu-
strissimos tuæ gloriæ radios Lechicum per Orbem
diffundis, amænoq; Tuo universa exhilaras aspe-
ctu, quis Tibi in nostris exorienti oris plausus non
occinat? quis lætum votorum concentum non ex-
hibeat?

Dignum est compensari prolixo gaudiô seram
salutationem, æquum Te **PONTIFICEM** Desi-
deratissimum officioso prosequi plausu, lætitia ete-
nim pandit mentis arcana, nec in homine simul a-
mor & silentium morantur. Vita Civium es Ma-
gne **PRINCEPS**, quem in fidele Tui non anima-
bis obsequium? Cor populi vocari mereris, quem
non subditorum influxu tuæ gratiæ vivifices, cui

614 non lætum spiritum infundas? à quo communis hilaritatis fons & origo in singulos derivatur. Ades magna Præfulum Gemma, Magnus Lechiæ Senator, tantò avidiori pupillâ ab omnibus spectatus, quantò magis Diœcesi decus, Vavello pretium, Musis tutamen, Urbi præsidium, omnibus solatiû Tecum inferre censeris. Hinc universi Præsuleo tuo honori, & felicitati nostræ sicut applaudimus; ita præsentî animò & gestientibûs votis Te Pontificiâ ingredientem Cathedram gaudemus comitari. Habes præstò lætam Diœcesis frontem, Urbis faciem, habes effusa Civium pectora, & undiq; confluentis populi oculos ac animos in unum vel ideo compositos, ut Te omnes eodem plausu consalutent, eodem vultu ac cultu venerentur. Prospiciunt Te alii avidò oculò illum, qui Patriam inter malleum & incudem positam ab ictu ferali conservas, alii frontis tuæ Majestatem reverentur, & ex reverentia rapiuntur in amorem, alii magnanimitatis virtutem admirantur, alii incomparabilem liberalitatem celebrant, omnes uno labio Patrem Patriæ Amplissimum, Senatûs Poloni Consuem in omnes Reipublicæ tempestates circumspectum & providissimum, Ecclesiæ Sponsum intimò dilectionis vinculò totaq; animâ agglutinatum, Diœcesani gregis Pastorem, Optimum, Coronati trino diademate Vavelli dignissimum Antistitem, Principem virtute gloria & honore Celsissimum profitentur. Ea ratione; ad auspiciatissimum Tui Ingressum auget sua solatia, Patria, multiplicat Ecclesia gaudia, sublimis Montis Regii vertex amplissimis lætitiæ incrementis accrescit, ipsasq; nubes transcendere videtur, Urbs sua ampliat vota, Regni Schola votivo Musarum personat

sonat concentu, dant corda patentia plausum, ipsæ
Tyaræ gestiunt, quæ si per naturam loqui possent,
solæ Tibi prolixas laudes fundere, voceq; applau-
re solenni studerent. Talis tantusve Reipublicæ
Senator, Ecclesiæ Antistes, Cathedræ Doctor, Opti-
mus Severiæ **PRINCEPS**, Jagelonici Athenæi
Cancellarius, dum omnium cordibûs diligendus,
omnium animis colendus, omnium linguis cele-
brandus ades: non Te novis dignari titulis, aut in-
usitato quodam salutationis ritu profequi audemus.
Numen Te Terrestre veneramus, an potius Numi-
nis in Te auctoritatem reveremur, perinde non sa-
lutandum, sed ab omnibus adorandum intra nos
judicamus. Tracûm morem sequimur, ter digitis
labra compescendo impares nos esse tanto Hospiti
salutando profitemur: & inter tam alta silentia,
vocalis nihilominus cordium nostrorum acclama-
tio audienda se offert **VIVE PRINCEPS**.

Personuere hi plausus toties, quoties sive Coro-
nati Regnorum Soles depulsa tristi mæroris nocte,
sedata malorum tempestate, Polono exorirentur in
Cælo, ad quorum adventum aut Augustæ Majesta-
tis radiis accensa subditorum arsisse oportuit pectora,
aut rapti in gaudia exultare spiritu, aut per exigui o-
ris angustias de internis cordium penetralibus in publi-
cum prosilire expediebat lætitiâ. Sive quoties glo-
riosissimi post bella Principes, Inviçissimi post susce-
pta prælia Monarchæ, victoricibus coronati laureis,
numeroso victorum hostiû comitati mancipiô, am-
plissimis onusti spoliis, triumphali in Regiâ provehe-
rentur curru, Jagelonici Palladis Athletis non aliud
intonatum Classicû, non aliud celeusma ingemina-
tum, idem semper omnium ora personabat **VIVAT**,

614 & exordium, & terminum, triumphis, plausui, & victoriae imponens. Sive quoties Augusti Hymenaei face accensum, clarissimum publicae felicitatis diem laeta concelebrabat Polonia; inter festivam circumquaque resonantem harmoniam, inter applaudentis Orbis tripudia, inter populorum vota, venerantium officia, effusas passim gratulationes, Cracius tamen Apollo idem semper cecinit epinicion, eodem plausu ceterorum studia adauxit. Sive quoties Cracias Turres, Civium corda, Reges, cara Pignora Regum, Principes, Summiq; Imperatores fortunato subintrarent pede, nostrum etiam solenne acroama adventantium sequebatur vestigia, & inter populares acclamationes validius ceteris insonabat. Hoc & Te salutationis genere prosequimur, hoc cum júbilo excipimus **PRINCEPS** Amplissime! non vulgare est me hercule; quod non nisi Magnis Regibus, Optimis Principibus, Summisq; in Orbe Viris tribui concediq; solet. Quemadmodum ergo nemo mortalium adeo est vitam pertæsus; qui crebriores etiam longæ vae incolumitatis apprecationes molestius ferat: Nostrum pariter si optantium corda, sed Tuum proprium & peculiare, si voluntatis nostræ objectum attendatur, solenne **VIVAT** grata ut speramus **PRÆSUL** Illustrissime mente, & summa tua complecteris humanitate.

Atq; hoc tritò quidem, sincerò tamen votò, Ingenuæ Juventutis Academicæ candorem, quem obligatissimo erga Te **PRINCIPEM** suarumq; Musarum **PROTECTOREM** & **CANCELLARIUM** Amplissimum nullâ respersum maculâ in pectore fovet, testatum haberi velis. Non opis nostræ esse fatemur; ut magnitudinem gloriæ tuæ tenuita-

615
nuitate eloquii metiamur, & Principes tuas virtu-
tes, atq; *ILLUSTRISSIMOS MAIORES* tuos con-
dignò celebremus encomiò, sed utiq; indocili nu-
mero, nudaq; prece coli non dedignantur Superi, si
quis puram castamq; mentem sacras sui intulerit in
Ædes. Non quantum sed à quali voluntate sit pro-
fectum perpenditur, & ubi defuerint vires, volun-
tas ipsa rectum petens laudem meretur, in magnis
rebus, atq; perarduis negotiis, satis est etiam voluisse.
Promptus itaq; officiò, licet obsequiò impar, dum
ad auspiciatissima Tui in Cathedram Ingressus solen-
nia, amplissimam hanc laudum tuarum Provinciã
aggredior; quod si eam dignè pro Majestate, dignè
pro honore *CELSISSIMI* Nominis gerere non
potero: incredibilem tuam hac in parte appello Cle-
mentiam! ut imbecillitatis meæ conscius, id totum
magnitudini gloriæ & virtutis tuæ velis tribuen-
dum. Hoc nempe est Principibus Viris singulare
decus & ornamentum, quod & Soli indulsit natu-
ra, ut tantò maiorem gloriæ diffundant lucem, al-
tiusq; in auge honoris consistent, quantò minùs tre-
mula intuentium in eos potest vibrari pupilla. Sal-
vâ igitur magnitudine tua *PRINCEPS* Celsissi-
me, audeam Oratoriis periodorum funiculis immen-
sas tuas metiri laudes; utiq; vastissima terrarum mo-
les exiguo interdum puncto concluditur, & infini-
tus Cælorû ambitus palmari absolvitur circulo, nec
eò tamen sua amplitudo decrescit. Summum glo-
riæ tuæ humilis non petet svada, procumbet ad Sa-
cræ Fimbriam prostrata dictio, & *PRINCIPIS*
vestigia lambet: ut pote quia magnis animis sæpiùs
exilia placuere.

616. **V**ivere, commune mortalibus fatum, optimam
tamen conditionem eorum dixerim, quibus
Illustrissimæ Majorum Cerae primum vitæ accen-
dunt mane, reliquum diei quod superest, Æterni a
radio Solis, & publica recte gestorum luce dependet.
Omnibus quidem vivendi fors una accidit, qua ex
parte vitalis trahitur aura, forte porro diversissima
vivunt, quorum ut nascendi, ita nec agendi conve-
niunt figuræ. Non est res magna vivere; sed iis qui
mediis oriundi de tenebris, ipsâ debilioris lucis sati-
antur usurâ, puriorem in radium quodsi audeant vi-
brare pupillam, cæcutiant: at quibus easdem cum
Sole Lucina posuit cunas, quos Aviti circumstant
splendores, lucidissima virtutum cingit corona, eo-
rum vitæ justum valorem quis statuet? quis pretiū
ponet? Quippe gravissimo Orbis iudiciō ij. dun-
taxat hominum, fastis viventium computari me-
rentur, quos heroicus unâ cum alto sanguine à Ma-
joribus descendens præterquàm quod animet spiri-
tus, & immortalitati transmissa Avorum Atavorūq;
Nomina sui cum vita refusecit: sed insuper pro-
pria rerum gestarū gloria, æviterna venturæ poste-
ritatis in memoria vivere & perennare facit. Hos
verò qui fluxa cum natura omnia induti mortalia,
eodem damnante cæpere & desiere fidere, solum ni-
hil post se relinquendo magnificum, quis de viven-
tium numero non meritò deleteret. Gloriā vivimus
homines; hæc si Prædecessorum comparata labori-
būs, summis generosi sanguinis empta impensis, he-
roica succedentium nepotum virtute ad summum
profecta fastigium, natalem quorundam honesta-
verit diem, subsequenter ætatem clarissima illu-
strarint merita: Diis ego illos simillimos censerem;

quos

quos
tame
Palm
mata
prim
brav
virtu
glori
la te
in p
tissi
rum
inde
fura
tro r
quar
ima
offe
Lat
nuar
supe
Ery
hoc
virt
bula
tes
sciis
dole
clar
nali
Eju
adm
ne

quos licet sua virtus immortalitate donarit, magni⁶¹⁷
tamen interest, num Jove processerint Parentes.
Palmaris profectò est vitæ decursus, cui consum-
mata Majorum præludunt Olympia, illaq; à meta
primus movetur passus, ubi graves meritis Patres
bravium exantlati reportarunt laboris: quâ semitâ
virtutis dum magnæ incedunt animæ, eò tandem
gloriæ provehuntur, ut nulla hominum ætate, nul-
la temporum oblivione immortale eorum nomen
in posterorum memoria possit aboleri. Absolu-
tissimus ejusmodi dicendus dierum numerus, quo-
rum primum instans, plura exacta revocat sæcula,
indeficienti virtutum æternitati cætera commen-
surantur momenta. Dixerat quispiam vitam thea-
tro non absimilem; optimè: quæ scena spectabilior?
quàm dum Illustres Aborigenum Cerae, Aravorû
imagines, parti Æmiliorum triumpho primo sese
offerunt obtutui; dein heroici ausus, suscepti pro
Patria labores, transacta laudabiliter merita, conti-
nuata serie visenda succedunt. Hæc est me hercule
superabundans vitæ plenitudo, quæ in ipso fonte
Erythræum purpurei sanguinis exhaurit Oceanum,
hoc ingens pretium usuræ cui intrinsecus valor à
virtute accedit. Quibus nobilis Lucina alta cuna-
bula struxit, almò nascentes excepit gremiò, infan-
tes pavit Junonis lacte, Divæ Charites evolutos fa-
sciis, ad generosos formârunt gressus, magnam in-
dolem ad egregios compoluerunt mores, eorum præ-
clara nomina famâ celebrantur, monumentis An-
naliū mandantur, immortalitati propagantur.
Ejusmodi sublime vivendi genus singulare & rarum
admodum est; Magnis duntaxat in Orbe commu-
ne Viris, per Thronos, Purpuras, Fascesq; vagatur,

628 ad præsentis ævi invidiam non sine omnium stupore jactat. Sequar tamen in dubiis tutiorem naturæ agendi modum, quæ à minoribus incipit ut ad summa perveniat: quanquam in Laudibus nostri PRINCIPIS omnia maxima sint, quidve minus vocari possit, non reperio. Quare ut condignè Amplissime PRINCEPS adoreris, habendus est præ primis tuorum Natalium respectus, ut solenniter scribaris, purpureo altisanguinis rubiconi intingam pennam, ut rectè supra lineam Familiæ cadas, regulam procedentiæ per Atavos Avosq; admovebo, ut plausibiliter Nomen Tuum proferatur, Majorum caractere notabitur, ut dilucidè claritudo sua appareat, Illustrissimas accendam Ceras.

Domus Tua Celsissima Magne PONTIFEX communi superior fato, à primis fundamentis altū gloriæ tenuit, architecto Magnorum Heroum labore ad summum honoris provecta, semper in culmine, semper in fastigio consistit. Ruunt alibi in se magna summisq; itare diu negatum, quia tempore mensurantur: Domum Tuam æternitas metitur, & ideo sæculis solidatur, ætatibus renovatur, non suis è cardinibus factorum violentiâ moverur, non tempori cedit. Præcella SOLTYKIA Domus Augustum honoris Capitolium est, in eo Divini Heroum vultus, cara Deorum sobole Dædalos & Myrōnes opera sua & labore absolvente nobili meritum cælaturā sculpti & ad vivum expressi visuntur, in eo triumphales Arcus, victricia Seprizonia, Pyramides & Colossi, Symbola heroicæ fortitudinis ad sæculorum admirationem assurgunt, cum principe loco Toga & Sagum fasces & secures, pacis & belli insignia in eo congesta repositaq; spectantur.

Quid-

Quidquid fortuna volubili sua rotâ cæteris Famili-^{621.}
arum invexit splendoribus, quidquid Sarmaticus
honor Altissimis concessit Profapiis, totum id in
hanc Domum coacervavit, ut meritò ipsius hono-
ris & fortunæ hæreditaria dici mereretur. Nec stu-
por! nunquam non potuit non elevata Styrps ista
videri, quæ prima sua ab origine per apices & fasti-
gia dignitatum gradiens semper altum petebat, nec
habuit quò se demitteret, cùm vastissima Dominia
Fascibûs, Mitris, Imperantium Scepтрis impleve-
rit, victoricibûsq; Heroum Laureis omnem cumula-
verit oram. Nullò non sæculò non debuit hono-
rari, quæ omni ætate, de Religione, Patria, & mul-
torum Regnorum felicitate optimè merebatur.
Nullo non in loco celebratissimam apparere non
oportuit, quæ ubivis Gentium & terrarum glorio-
sissimè commendabatur gestis. Præter triumphales
Amiliorum currus, præter assurgentes vernantium
trophæorum sylvas, præter victoriosos Magnorum
Heroum arcus, eminet etiam Augustis Cæsarum
Thronis, abundat maturata titulorum melle, fortes
non solùm Bellatores in acie, etiam graves in Sena-
tu Consules recenset, ut nihil desit, quod aut ad
magnificentiam, aut ad Genes Vestræ splendorem
Illustrissimi PROCERES desideretur. Quæ sin-
gula ut evidentiùs declarem, & quasi oculis subji-
ciam, liceat jam ad DOMUS Vestræ principia O-
rationē reflectere, utiq; nec Soles se lucido evolvunt
Orbe, nisi aurora præcesserit, nec Olympus conscē-
ditur, nisi priùs ad radicem constiteris, ut gemmam
pisceris Erythræum petendum.

Prima Celsissimæ SOLTYKORUM Profapiæ
dum diligentius initia exploro, talia vel in primo

G

sele

622 sese offerunt limine, ut potiùs perfectio consumatũ
opus artificiò, & omni numerò absolutam sui stru-
cturam videre mihi videar. Cæpit illa qua finis e-
rat, primordia tanta pauca admodum nomina ha-
buere. Quid mirum? ea est rerum illustrium natu-
ra, ut origine sua nunquam parvæ, semper appare-
ant ingentes. Tumescunt quidem ex atomis mon-
tes, sed non nubiferi Atlantes qui bajulis humeris
grandem Cælorum sustinent molē: exiguis flumina
arctantur fontibûs, sed non immensa æquora, quæ
ambitu suo integram circumalluunt tellurem: men-
sibûs crescit, donec cornua impleat Phoebe, sed non
serenissimus Astrorum Princeps, qui in primo etiã
maximus conspicitur ortu: explorant pupillam pri-
usquàm Solem aspiciant Accipitrum pulli, sed non
Regia Aquilarum propago, quæ simulac nascitur
toto lumen haurit aspectu.

Prænobilis SOLTYKIUS Sanguis jam tum
cùm è suis fontibus erumpere cæpit, fluvius naviga-
bilis erat, subito foecundantibûs omnia aquis, per
Imperia & oras diffusus in purpuratum excrevit Ma-
re. Ubi Vandalus Poloniae in Balthydem se exo-
nerat, inde originem SOLTYKII Sanguinis Histo-
riarum monumenta derivari testantur, sensim va-
stissimos terrarum emensus tractus, ad Borysthenis
usq; & Tanais ostia deflexit. totumq; per orbem
dispersa flumina suum revocavit in amnem. Rega-
lis Prussiae (ut Annalium fide docemur) Regiæ Alici
Avitum fundaverat nidum, ex quo magnanima
SOLTYKORUM propago publicum evolavit sub
Solem Regio hæc ut cætera naturæ quibûs abun-
dè cumulatur beneficia præteream, situ suo Arctoã
Mundi sub plagam divertit, indomitorũ belli Mar-

tisq;

natū
flu-
is e-
a ha-
natu-
bare-
non-
neris
mina
quæ
men-
non
etiā
pri-
non
citur
um
viga-
per
Ma-
exo-
isto-
va-
enis
em
ega-
Alici
ma-
sub
oun-
ctoā
Mar-
q,

risq; Cultorum omni sæculó feracissima fuit. Huic⁶²³
Te, huicce tuos PRINCEPS Aborigenes Orbis de-
bet, his terris, cedat terra, (Cretensis partus, Jovis
gloriata cunabulis, & geminis Delos reparata Numi-
nibus, & alumno Hercule nobiles Thebæ, fiden-
constare nescimus auditis, Semideos Heroas SOL-
TYKIOS Prussia dedit, quos videmus, colimus, mi-
ramur. Verum tacita hic quorundam studia subau-
dio; quòd cum Prusiā natale solum SOLTYKIA:
NÆ asseram Prosapiae Illustrissima tamen eorum
Nomina subdiceam; quinam SOLTYKII acies
contra hostes instruxerint; qui signa prætulerint?
qui Castra præcesserint? qui Poloniam strenuè de-
fenderint? sanguinem profuderint? minimè recen-
seam, nec signa, tabulas, munimenta Domus in me-
dium adducam. Hæc si à me quispiam quærat, aut
in animo secum reputet, ad tollendum dubium in-
promptu est & ratio & argumentum. Signa quæ-
runtur? nonne eadem sunt SOLTYKIIIS quæ &
Prusiæ Arma? eadem utrisq; Aquilæ ad præliaria
prævolabant negotia, sub iisdem auspiciis & Prussia
militarat SOLTYKIIIS & SOLTYKII pro Prussia
decertarunt. Eadem Heroicâ dexterâ & Patria
Magnos Heroas SOLTYKIOS ad generosos for-
mabat ausus, & strenuissimi BELLATORES
SOLTYKII victrici palmâ, in Natio Solotrium-
phales plantarunt laurus, irrudentia hostium strenuè
reprimebant agmina, & terga fortiter cedebant.
Idem Ensis utrisq; communis, quem non aliter
PROVINCIA sive ad vindicanda jura, sive scelera
proscribenda, sive metandum Castra, sive hostes pe-
rimendos vibrari voluit nisi per strenuas manus
SOLTYKORUM Assertorum Libertatis, Justi-

624 *tia* Vindicum, fortissimorum militiae Ducum.
Eadem Coronæ sive post cæsas acies, expugnatas
Urbes, servatos Cives, profligatas Classes, Campe-
stres, Murales, Obsidionales, Navales, & Patriā
triumphantem, & Victorū filiorum tempora præcin-
gebant. Inde aut totam Prussiam in Illustrissima
SOŁTYKORUM vixisse Domo, aut solos SOŁ-
TYKOS ut olim pro Roma Fabios, pro Prussia
pugnâsse credamus necessum. At tabulæ munimē-
ta petuntur; quæ tabulæ? hæ in bello Moschovitico
unâ cum fortissimo Bellatore SOŁTYKIO abreptæ,
& in Rossiâ abductæ sunt, atq; universa Pervetustæ
Domûs historia hostibus in prædam & spoliū
cessit. Quæ ut clariûs intelligatis rem ut gesta sit,
enarro. Insonuerat Gentium & terrarum ubiq; vo-
cale Magni SOŁTYKORUM Nominis echo,
transcendit Patrios limites, per Regna & Urbes voli-
tans nuntia tantorum Heroum gloriæ fama, narra-
bantur eorum facta, celebrabantur gesta, laudabatur
etiam in hostibus virtus, animum generosum & cor
impavidū etiam feri stupebāt populi, non tamen sinē
invidia audire, sinē livore ferre, sinē æmulatione lau-
dare, famā, gesta, virtutes potuerunt. Acuit tandē
hæc optima Virorum portio famelicam Roxolanorū
orexim, arrisit insano insipidæ gentis palato, hoc glo-
riæ condimentum, placuit tantis Struthionum sto-
machos innutrirī cupediis, jamq; dentes armant, ut
Loricatos Heciores velut minorem absumant bolū,
Intentat ergo Polonis arma Moschovia, numerosum
conscribit militem, castra conficit, maximum im-
pensi auri, profusi sanguinis susceptorum laborum,
totiusq; exacti belli in eo statuens pretium, ut gē-
mas Virorum SOŁTYKOS Lechicæ excutiat
Coro-

Coro
(sic Su
prælii
parabi
Kll m
inimi
trâ Jo
rueren
Aqui
nec so
Toga
fortes
cerne
torum
Imag
exact
quos
ria Pe
lium
quâ t
buere
boni
edisse
matio
fortu
celeu
C
SOŁ
imma
se iri
virtu
Gent
xeric

Coronæ. Nec spes elusæ, successit adverso Marti⁶²⁵
(sic Superis fortunam Regnorum versantibus) alea
prælii, ingenti Polonorum clade, in hoc tamen irre-
parabili damnô: nam dum dexterrimi SOLTY-
KII more suo, nativa calcar virtute addente, primi
inimica invaderent Castra, & velut excussum dex-
trâ Jovis tonitru victoriosissimi Herôes in hostes
ruerent, unus eorum Imperatorias altiùs infectatus
Aquilas cessit in prædam furentum. Unus cessit,
nec solus; cesserunt omnes sui Majores, sive qui in
Toga graves censebant Consi, sive qui in Sago-
fortes bellabant Hætores, sive qui in Areopagis de-
cernebant Aristides; cessere vivis sanguinis & meri-
torum coloribus adumbratæ Avorum Atavorumq;
Imagines, cesserunt Æmiliorum triumphi, Scipionû
exacta prælia, omnes semel dico SOLTYKII quos-
quos in ante coluit & mirabatur Polonia (ubi Histo-
ria Pervetustæ Domûs ab hoste abrepta est) in spo-
lium cessere. Quid tantæ victoriæ deesse potuit?
quâ tot celebres SOLTYKORUM victoriæ occu-
buere, & ipse triumphus captivus ducebatur. Dii
boni! quis hic publica gestientis Rossæ gaudia
edisserat? quis plausus? quis festas voces? quis accla-
mationes? gratulabantur sibi invicem tantâ singuli
fortunam, jo triumpho! ipsum audiebatur, lætum,
celeusma usq; ad ipsos Cælos pertingebat.

Captivus tandem dum in Moscoviam abducitur
SOLTYKIUS, inter sylvestres Faunos, aut ubi
immanes Tygrides sua cubilia sternunt damnatum
se iriautumans, Patriam ex improvviso offendit, eò
virtuti suæ gloriosiore, quòd feram & barbaram
Gentem ad cultiores mores, & humanius vitæ redu-
xerit institutum. Ita porro; heroica Virtus extra

H

omnem

omnē servitutis ubivis versatur metū, libera plene,
 & nescia portare jugum. Erythræi ut pretiū gem-
 ma, etiamsi cæno obruatur, nativam nihilominus
 pulchritudinem retinet, sic virtus quocunq; eam
 projeceris, suam vim exerit, sive in libertate sive in
 carcere, adversis sive prosperis rebus. Tuta sunt He-
 roibus discrimina, ubiq; terrarum patet gloriæ cam-
 pus, quocunq; palmari processerint passu, nunquam
 sine comitatu honoris. Quāquā versum Macedo
 movit victoriosum pedem, ubiq; laurus & trium-
 phales excresebant Corymbi, sive Tyrum expu-
 gnabat vel Bactra, sive Euphratem mariaq; tranabat,
 sive frondiferas præteribat sylvas, sive gelidam ten-
 debat ad Arctum, Magnus omni locō & Gentium
 terror. Triumphanti sive captivo par fortuna mi-
 litat SOLITYKIO, ab ubere quidem Matris Polo-
 niæ amotus, nec tamen Moscoviam novercam sen-
 sit. Imò si Lechiæ & Rossia Conditores germanos
 fuisse Historiæ evincit authoritas, ab utraq; Sorore
 SOLITYKIOS amore & honore fuisse habitos, An-
 naliū fastis docemur. Eādem pæne claritate &
 fulgore seu in Lechico Cælo, seu Hyperboreo Ax-
 e Illustrissimum sui radiavit Nomen, imò quantō
 propius versūs Polum accesserat, tantō elevatori
 honoris cernebatur in gradu constitisse. Confederāt
 in Curulibus, tenuerunt Clavas in Polonia gravissi-
 mi Senatores, invictissimi Duces SOLITYKI, in
 Rossia quoq; pacis & belli librarunt momenta, æ-
 quē in Toga efficacibūs consiliorum oraculīs servā-
 runt Cives, Justitiæ protexerunt Asyla, legum mu-
 nimenta propugnārunt, ac in Sago fulmina belli
 Scipiadas, contra hostium colluviem adversis oppo-
 nendo pectora rebus sese præstare siveverunt. Domi-
 per

per fa
 Imper
 me cr
 dation
 si prin
 gesta
 ut in
 fuscip
 spiritu
 ad lau
 plurim
 ma su
 merat

P

pere
 bilissi
 Illustr
 Statu
 plaus
 lanæ
 tissim
 mina
 ubi ja
 Patri
 videl
 inops
 funel
 brū
 absun
 MUN
 riger
 confi
 quide

per fasces numerârunt Avos, foris per Majestates & 627
Imperantium Thronos. Longam viam aggressurū
me credo, in qua & absolutissimæ fatiscerent gra-
dationes, si dexterrimos Heroas **SOŁTYKIOS**,
si primos quibus fungebantur honores, si strenuē
gesta Ministria, atq; gloriosa eorum in Rossia facta,
ut in chartam hanc traducerem, extra Patriam iter
suscipere vellem; & Oratorii quippe extenuarentur
spiritus, & robur eloquentiæ deficeret, quia tamen
ad laudem Tuam **PRINCEPS CELSISIME** facie
plurimum cognatus Majestatibus honos, Dignissi-
ma sui Nomina licet non orando complectar, nu-
merando nihilominus absolvam.

Pluribūs **SOŁTYKIIS** quos compendiosa ca-
pere non potest Panegyris altō adoratis silentiō no-
bilissimum aliquot Tuorum Aborigenum agmen
Illustrissimus **MICHAEL SOŁTYK** Minister
Statūs & Palatinatus Præsuleo Tuo Ingressui in ap-
plausum ducit. **MICHAELEM** memini, Roxo-
lanæ Assertor Gentis, Hyperborei Gradivi ferven-
tissimus spiritus, Civium salus, & hostiū amor no-
minandus potius erat. Ille critico Imperii in statu
ubi jam omnia desperata essent, & extrema lethali
Patriæ vulneri adhibenda forent remedia, dum jam
videlicet & Gentis totius Caput mentis & consilii
inops summo servilis poenæ cruciaretur dolore, &
funestō bellorum incendiō ingens Moscoviæ mem-
brū (ni potius maximo commensuraretur corpori)
absumptum victrici ferrō Bellicosissimi **SIGIS-**
MUNDI Poloniae Regis rescindendum expor-
rigeretur, ingravescenti morbo maturō prospexit
consiliō, sicq; saucium sanavit Patriæ corpus, ut ne
quidem cicatrix superesset. Ferme actum fuisset

628 de Rossia, nū jam jam prolabenti infractus Alcides
fortes supposuisset lacertos. Ad SIGISMUNDUM
Poloniarum Regem nomine Procerum & Maje-
statis Legatione functus Filio sui VLADISLAO
dum concordibūs omnium votis Moschoviæ defer-
ret Solium, simul Patriæ amissam pacem, Civibus
fortunas, Incolis vitam & desperatam restituit salu-
tem. Ingens adeo quia vastissimi terrarum Domi-
nii negotium fortunato pertractavit successu, fortu-
natori consumavit eventu, tantumq; veneranda
oris sui Majestate atq; summā animi prudentiā effe-
cit, ut ex illo didicisset Orbis: *Summos posse Viros &
magna exempla daturus, qualibet in Patria crassoq; sub aere nasci.*

Prodit ordine secundus, nemini alter Senatoria
PALATINUS Majoris Novogardiæ venerandus
Togā, tota verò metuendus Bellonā Exercituum
Imperatoriae Majestatis DUX fortissimus JOAN-
NES SOLTYK, tantò dicendi genere sublimior,
quantò bellica insignior virtute. Hic dexterrimus
Bellator dies vitæ suæ dies Martis censuit, nec aliō
calculō nisi per victorias numeravit, non alia ei
optabilior feria, nisi quā cruento praeliorum vacas-
set neg otio, non alia potior festivitas, quā mil-
lenas hostium turmas in victimam sacrare Gradivo.
Inter pugnacissima sui ævi nomina Alcides aut De-
cius Septemtrionis vocandus, quoties inivit sævi
certamina Martis, lemper Moschovia invicta & glo-
riosa omnem Scipionum Marcellorumq; fortunam
sub auspiciis vicisse fertur. Castra Ducum Dux ipse
absolvit, cujus sub imperio Clavæ, Rossius Mavors,
bellandi artem tractavit, & optimè profecit. Præli-
ares ejus Aquilas semper prosperans sequebatur for-
tuna, ipsaq; frontem aciei occupabat victoria. Mi-

lita-

litares
ipsis la
æmul
la con
laurea
fiæ di
storis
quæ d
quam
velut

Pa
PET
honor
Dom
riæ m
unus
diæ i
pum
la, ut
diuti
servat
ram G
sed le
emen
temp
causa
sævis
vonio
artille
irrigu
fos, q
lent a
cali gl

629
litares ex arena tunc legiones subducebat, cum aut
ipsis lassati victoriis exercitus fatiscerent, aut ubi jam
æmulus defecisset Gradivus. Quot hic Heros bel-
la confecerit, quoties adversa fuderit castra, quot
laureas legerit, triumphos reportarit, publica Ros-
siae divulgat fama, legitur Annalibus, docetur Hi-
storiis, Parentes natis, & Avi Nepotibus narrant,
quæ dum miratur & auscultat posteritas, non tan-
quam transmissa & præterita, sed cum spe metuq;
velut præsentia attonita intuetur.

Par Magnorum JOANNIS Filiorum, gemini
PETRUS & BORISSIUS Tyndaridæ, quantum
honorariæ lucis splendore, Illustissima Celsissimæ
Domus adauxerint lumina, Roxolani fasti & Histo-
riæ monumenta loquuntur. PETRUS SOL FYK
unus de gremio Purpuratorum Patrum, Novogar-
diæ itidem Palatinus, Vir consiliò & favore Princi-
pum perquam celebris. Diu longa laborarunt sæcu-
la, ut gravem hunc Consum Rosiæ suppeditarent,
diutius felicissimum internæ & externæ pacis Con-
servatorē tædiosa sui Patria præstolabatur. In sphæ-
ram Gentis Togatæ non prepeti ut Aurora, cursu,
sed lento, more Solis processit passu. Sol temporū
emenior pro diversitate signorum diversimodè at-
temperat auram, nunc tempestates ciet, nunc sudū
caulat serenum. Sic & ille, florente pacis oleâ, ne
sævis marcesceret Aquilonibus, lenes providebat Fa-
vonios, ardentibus Bellonæ ignibus, ne domorum
arssissent tecta, ipsiq; nimio æstu adurerentur Cives,
irriguos fronte profundebat sudores, tamq; pretio-
sos, qui nec toto Gange aut Pactolo condignè pos-
sent æstimari. Implevit publicam famæ tubam vo-
cali gloriæ sonò, ut etiam extra Patrios limites No-
men

630 men ejus virtusq; audiretur. Togam detulit, sed Sa-
gum induere paratus si ita res Patriæ poposcissent.
Senatoria consenuit in Curuli, absit tamen ut otio-
sum dixeris; sub Dio quoq; pro Civium excubare
salute æquè illi fuit solenne. Annorum & merito-
rum plenus numero, maturas Orbis spes & expe-
ctationem implevit. BORISSIUS SOLTYK Cu-
riæ Moschoviticæ Supremus. MARESCHAL-
CUS honoris & virtutum pondere gravis, non im-
meritò Regni Scipioni innixus, solidiora tamen à
meritis suis, quàm ab hoc, gloriæ perennaturæ ei-
dem fulcra accessere. Respondit in omnibus suo
muneri ex assè, ut dignitas tanti honoris, & Mini-
sterii officium poscebat, in eo nihilominus functio-
nis suæ immemor, quod cùm ad illum pertineret
silentia præstare, in virtutis suæ applausum omnes
reddidit vocales. Nemini quidem fas publicè lo-
qui, nisi cui vocis potestatem detulerit, hoc tamen
ad se maximè attinere Oratores sentiunt, quibus suæ
gloriæ amplitudo, quanquam disertissimi audiri vel-
lent, ora compressit altumq; imposuit silentium.
Egit ille anteambulonem suo Jovi Mercurium, vir-
gam quam prætulit, ferreas hostibus compedes, au-
rea Civibus sæcula designabat. Quod si & more ca-
ducei, quispiam in Scipione ejus alas requirit, has
quæ per Regnorum volitat aures fama submini-
stravit.

Secundus dein Illustrissimus MICHAEL SOL-
TYK calamo occurrit, seq; in paginam effundit,
primus tamen ex eo dicendus, quòd Celsitudinem
alti Sanguinis usq; ad Thronos & Majestates prove-
xerit. Hunc quò condignò prosequar encomiò?
ityli altitudo non suppetit, cui Soliorum fastigia
sele

sele i
cui. In
xerun
cujus
impul
tur, p
æquè
anima
bulosa
revoc
(s) Di
confe
Celsi
renter
CEP
omni
dine.
Eryth
inæsti
gemm
præno
ALEX
tissim
alii qu
tèq; p
fissima
tur. Pr
filiò q
nuper
eadem
daret
Nec i

(s) Serenissi
dex

se in adorationem demiserunt profundissimam
cui Imperii Sceptra in triumphales gloriæ se infle-
xerunt arcus. Dixero Primum Regnorum Mobile?
cujus nutu tota Septentrionis rotatur moles, cujus
impulsu Coronati orbes suis de cardinibus moven-
tur, parum est; Diis quiddam commune habet, cui
æquè facile furtivo Promethei spiritu clanculum
animata Parella ad æternas damnare noctes, ac ne-
bulosa obductos tempestate genuinos Regnorum
revocando Soles in Avitum substituere Thronum,
(a) Dixero Patrem Patriæ, senio gravem, laboribûs
confectum, gloriâ provectum, parum dixi; ni etiam
Celsissimæ Familiæ Tetrarcham, Imperatorum Pa-
rentem dixero. Hic est apex gloriæ Tuæ PRIN-
CEPS Amplissime, hoc summum honoris fastigiû,
omni eminentiâ superius, omni elevatius Celsitu-
dine. Concrevit videlicet in purpurati Sanguinis
Erythræo favorabili Cælorum fecundante influxu,
inæstimabilis Moschovitico inferenda Diademati
gemma SERENISSIMA ANNA SOLTYKIA
prænobilis MICHAELIS Propago JOANNIS
ALEXII Rossia Imperatoris Throni & Thori Le-
cissima Consors, summus amor & pretium, nec
alii quidem inferi debuit annulo, nisi quò longè la-
tèq; patentia per Asiam & Europam Regna Cel-
sissimæ SOLTYKLÆ æterno foedere desponsaren-
tur Prosapia. Ita actum est arcanò Deorum con-
siliò quæquæ in melius ordinante, ut quæ Domus
nuper captiva cum triumpho deduceretur in Rossiâ,
eadem ipsa mutante fortunâ vices, victoriolæ jura
daret Gentis & supremos Imperii falces teneret.
Nec in una duntaxat SERENISSIMA ANNA
I2 Domus

(a) Serenissimus Michael Federowicz Rossia Imperator, à quo Moschovia rebellis desciverat,
dexteritate MICHAELIS SOLTYK in Patrum Thronum restitutus est,

632 Domus regnavit SOLTYKIA, descendit fecundus Sanguis continuato torrente in Nepotes, influxit in posteros, perennat in Nepotibus, in posteris regnat. Nulla est in Septentrione Majestas, cui Muricem hic sanguis non tinxerit, nullum Soliū, quod non de hac Arbore excisum, nulla Purpura non consanguinea, nullus non affinis honor.

Erat *SERENISSIMA ANNA SOLTYKIA* Ternionis Filiarum *CATHARINÆ CAROLI LEOPOLDI* Principis Meclemburgensis, *ANNÆ FRIDERICI KETLERI* Curoniæ & Semigalliæ Ducis, dein *Rossiae Imperatoris* Lectissimarum Conjugum, & *PRAXEDIS* præmaturō Orbi ereptæ fatō, ex *JOANNE ALEXIO* susceptarum, fecunda MATER. Erat *ELISABETHÆ CATHARINÆ CAROLI* Meclemburgensis Filiae, *ANTONIULRICI* Principis Brunsvicensis de Wolsenbütel Consortis æstimatissimæ, tandem post facta *ANNÆ IVANOVIAE* in Imperatricem nominatæ, AVIA veneranda. Erat *ELISABETHÆ PEIRI* Magni *ALEXIEWICZ* Filiae feliciter ad præsens Sceptra Imperii moderantis, & *ANNÆ* itidem *PETRI* Magni Filiae *CAROLI* Principis Holstinensis de Familia *GOTTORPEORUM* sponsæ Dignissimæ fortunatissima AMITA. Erat *PETRI FEDEROWICZ* Magni ad præsens *ROSSIÆ* Ducis, Patre *CAROLO* Principe Holstinensi procreati, futuri in Thronum Successoris AVIA, *PAULI* verò *PEIROWICZ* Magni Ducis *Rossiae* Filii & Imperii Hæredis PROAVIA *SERENISSIMA*. Antiqua & moderna sunt, quæ refero *SOLTYKIÆ* monumenta *DOMUS*, perennia tanti Nominis gloriæ argumenta, ex quibus discat poster-

posteritas, quantum natura & virtus longa insudârit
rit ætate, ut nati natorum, & qui nascuntur ab iis
Augustissimum in Imperatoribus, Serenissimum
in Ducibus, Celsissimum in Principibus, Illustrissi-
mum in Proceribus. SOLTYKIUM tradant per
sæcula. Nomen.

Libet jam in Patriam redire; ne aut ego foris
curiosus, domi peregrinus videar, aut Illustrissimæ
SOLTYKORUM Prosapiæ maximos etiam in
Patria defuisse honores quispiam temerè præsumat.
Patuit profectò Magnis Heroibus inter hilaria Po-
loniæ tempe ut vastissimus semper gloriæ campus,
ita laudatissimæ Eorum virtuti ad dignitatum fasti-
gia nulla viâ ardua fuit, nulla ad Capitolium Appia
gravibûs Patrum trita vestigiis uspiam extiterat
præclusa. Radiârunt in Firmamento Ecclesiæ ap-
penso Celsissimæ Domûs Luminaria, Illustrissimos
honorum ad Soles SOLTYKIA Ales dignitariae
intenta, luci semper generosam explorabat pupillâ,
Nativum Prusiae Solum Heroico SOLTYKO-
RUM foecundum sanguine, alibi in auream tro-
phæorum adolevit messem, alibi in sylvas laurearû
excrevit, jamq; nec palmus glebæ superfuerat, non
ubi tamen victrices palmae triumphali fortissimo-
rum Heroum plantatae dexterâ viridanti vernarent
fronde. Fugit ergo otia virtus operosa, novam
sibi quærit Coloniâ, antiquatam offendit, ast ta-
lem quam potius condere debebat. Nimirum quâ
Tyras & Borysthenes celebres Orientis fluvii ni-
grum se exonerant in Mare, illuc Regio extremû
Russiæ Rubrae latus occupans, amplissimis quidem
tractibûs protenditur, ast vastâ solitudine horrida,
crebris Tartarorum, Scytharum, Cosacorum &
barba.

634 barbarissimæ gentis incursionibûs infesta, multis à
 sæculis suppres tanto negotio operarios præstola-
 batur, quorum operâ exulta, & rei Oeconomicae
 proventu æmulis decertaret cum terris, & Heroica
 (quo maximè eguit) Civium & Accolarum suorū
 virtute à grassanti interliminiō hoste strenuè tuta-
 retur. Utriq; fortunæ boni Superi providerunt,
 ubi Magnis Heroibus SOLTYKIS Regali è Prus-
 sia in Bractaviensem, Kijoviensem, Czerniechovi-
 ensem Palatinatus Patriis cum bonis, & A vita trās-
 latis virtute novas posuere sedes. Excubarunt Ot-
 tomanicam ad Portam vigiles pro Polonia Anni-
 bales, ne quis armorum sonitus ex adverso perstre-
 peret, qui placidam Patriæ turbaret quietem. Cæ-
 lum non animum mutârunt, idem ipsis fervens ad
 prælia spiritus, sive Septemtrionalibûs incallescere
 pruini, sive Oriente animarentur Sole, eadem utro-
 biq; dexteritas, idem merendi campus, & præmia
 æqualia virtuti. Tot tantorumq; Heroum si nomi-
 na, si res gestas atq; virtutes vellem percernere orā-
 do, Chronologum stylus ageret necesse, & Orato-
 rius numerus facilè in Arithmeticum desineret. Li-
 ceat tamen intrâ Domûs Tuæ Atria clarissimas A-
 vorum Atavorumq; Ceras intueri, favebis amicō
 benevolentiaæ tuæ radiō **PRINCEPS**, Tibi tri-
 buet, quidquid ex illis lucis & Majestatis leget, quid-
 quid decoris prehendet tuum in ornamentū cedit.

Præsentat se primò augusto in vestibulo præ-
 celsa **VLODIMIRII SOLTYK CZERNIECHO-
 VIENSIS PALATINI** Tui **ABAVI** Imago, cujus ve-
 nerandum vultum & grave supercilium virtus A-
 pelles purpureo alti sanguinis depinxit colore.
 Quæ ipsi non inest vel ex primo facilè noscenda,

aspectu

aspectu
 in radi
 oculis
 occupa
 mius t
 scruto
 mitate
 TYK
 nem n
 suos ne
 tollo,
 grandi
 stupor
 deslen
 quibûs
 duntur
 intent
 quior
 non fe
 debant
 ni, Sve
 & om
 Ukrain
 renti C
 facoru
 Panno
 Czern
 amissa
 in serv
 rogati
 Alios
 dium,
 munio

635
aspectu animi claritudo mentisq; serenum? quæ non
in radiante fronte spectatur Majestas? quæ non ex
oculis affabilitas emicat? quæ non genas Charites
occupant? species certè hæc digna imperio. Inti-
mius tamen & dempto cortice tanti Viri dum per-
scrutor naturam, innatam quæ se offert magnani-
mitatem non laudo, commune quippe hoc SOL-
TYKLS naturæ beneficium, Heroicam fortitudi-
nem non celebros, virtus hæc unà cum sanguine in
suos nepotes descendit, honorem Palatinū non ex-
tollo, quippe in hac Domo omnes sunt hæreditarii,
grandius aliquid animum subit, quod & Orbem in
stuporem rapere videtur. Vixerat hic SENATOR
describendis illis potius quàm narrandis temporibus,
quibus in Lechiæ fortunam ipsa fata conjurasse cre-
duntur. Integer ferè Mundus uni Poloniae arma,
intentavit, finitimi populi, pluresq; etiam longin-
quiores in Reipublicæ corpus vibrarunt tela, jamq;
non ferire sed exanimare etiam animosissimos vi-
debantur. Nimirum Hunni, Pannonæ, Transylva-
ni, Svecones, Gotti, Vandali, Finni, Lippi, Moschi
& omne hostium genus vim Poloniae inferebant.
Ukraina avulsa, Czerniechovia cessit in prædam fu-
renti Gradivo, Podoliaq; pars nobilior manu Co-
sacorum abrepta, Russia, Pokuciaq; ab Hunnis &
Pannonibus intercepta, amplissimi Palatinatus
Czerniechoviensis, Smolenscensis, Bractaviensis,
amissa libertate quæ totò non bene venditur aurò
in servitutem Moschoviae, unà cum Nobilium præ-
rogativis, hæreditatibus, bonis & Personis concessit.
Alios hostilis potentia, alios privatae fortunæ stu-
dium, & fructus emolumentum à consortio & com-
munionem Regni Civium segregaverat. Ipsum,
K2 SOL-

636 **SOŁTYKIUM** quem corpori Reipublicæ amoris
vinculum arctissimè conjunxerat, non hostium me-
tus, non fortunarum dispendia, non hæreditatum,
jactura, non commoda privata, non deniq; mors
ipsa, quæ Viro forti nunquam turpis accidere po-
test, nec Consulari immatura, à dilecta Patria po-
terat separare. Imò potius, bona, patrimonium,
domos, amicos, atq; ea cætera quæ homini gratissi-
ma esse solent, amittere elegit; quàm libertatis, quæ
cum vita optimè commutatur, jacturâ periclitari.
Ita plerisq; libertatis gemma, quæ in proprio con-
crevit sanguine præ Regno carior, nec mancipiis
imperare honestû arbitrantur. Neq; Patria ingrata;
& amissas **PALATINO** possessiones auró cumula-
tissimè refarcivit, & virtutem amplissimis honori-
bûs affecit.

Æmilio Africanus, dignissimo **ABAVO** æsti-
matissimus Tuus **PRINCEPS** Amplissime **PRO-**
AVUS BASILIUS SOŁTYK Czerniechoviensis
POCILLATOR numeroſo gloriosissimorum operû
comitatus satellitiô vectigali adorandus succedit
svadæ. Hic Virorum Optimas & optimus singulari
rerum gestarum peritiâ, felicissimô gerendarum &
consiliô & successu ævô suô clarissimus, non solum
in sui æstimationem Principes in Republica pertra-
xit Viros, Procerum & Magnatum conciliavit stu-
dia, sed etiam Regio (quod locum laudis principē
tenet) **JOANNIS CASIMIRI** Poloniarum Mo-
narchæ ita adhæserat cordi, ut nec Ephestio Mace-
doni plus esset amori. Lucratus est in **JOAN-**
NE gratias, non mendacibûs quibûsdam assentatio-
nis blanditiis, aut mellitis ut pleriq; assolent Regias
aures obliniendo verbis, sed fidelibûs quod perpau-

631
eis contigit in Majestatem obsequiis, fide inviolata,
meritis in Patriam, prudentissimis in bonum com-
mune consiliis, amore in libertatem, summis in pu-
blica commoda sanguinis impensis. Ministerii mē-
suram facile heroicis adimplevit scutis, cui & salu-
bria Reipublicæ propinare consilia, & sitientissimū
nobilis sanguinis hostem, atro intoxicare cruore fuit
solenne. Fabulæ Pœctarum; qui Ganimedem ut ad
mensam Deorum aureo crateri dulce affunderet
nectar, Aquilā in Cælum fuisse somniant delatum:
POCILLATOREM SOLTYKIUM Gentilitia Ales
Regiis non solum convivii sed & consiliis admove-
rat, sicq; ad Thronum Sarmatici assumptus Tonan-
tis, inter bellorum amatores suavem sudoris suam-
brosiam in salutem Poloniæ propinavit. Fundus
fideliter Ministerio Pocillator, sibi etiam auream
honoris portionem de benemerentium pane deferri
jam jam cernebat, ni præcocibus fatis præventus,
ipse prius caninam Libitinæ famem saturasset.

Nullis satis defflenda lachrymīs tanti Viri jactura
eò crudelius cor Patriæ laniaret, ni eam geminum
par nepotum sua reparassent virtute. **REMIGIA-
NUS SOLTYK** Novogrodensis **DAPIFER** Avi
Tui Frater dignissimus, urget in elogia calamum.
Et cur urgeat? volant sponte sua in laudes ejus O-
ratorum pennæ, cujus laudatissima facinora, ede-
cumatæ virtutes omnium linguīs narrari, encomiis
celebrari, efferri elogiō, & aureo charactere notari
volunt. Aliis vix una portio laudis contingere so-
let, **DAPIFERO** nostro tota eloquentia in panc-
gyrim abire debet. Quot actiones heroicas animō
imperterritō suscepit, paribūs exantlavit viribūs, tot
exquisitissimīs dapibūs Patriam tractare visus, solis

L

infe-

638 infestus hostibûs, quod eorum minime arriderent palato. Quid hic memorem infame simulatorum Numinum ad mensam olim Octavii cenantium convivium? cui consonum quispiam adscripserat elogium: merito annonæ caristiâ Romam hodie torqueri, cum apud Principem in cæna heri omnia Diî consumpserint. Quid memorem aureos Vitellii panes? quid pretiosum Antonii poculum, Regnum in gemma sorbentis? *DAPIFER* illustrissimus ne esuriens aut sitiens Patria fame premeretur, omnes ei fortunas in alimentum promptus erat offerre, imò etiam generosum sanguinem usq; ad ultimam profundere guttam non recusabat. Lautius ejus meritis fortuna honoris oblonium parabat, ipse interim, maturo gloriæ fructu contentus, ad epulas beatæ æternitatis palmari passu processit.

Publicâ Orbis famâ evulgata grandiores laudes & encomia meretur amplitudo virtutum, quibûs Patriam impleverat re & nomine Magnus *ALEXANDER SOLTYK* Bractaviensis *PINCERNA*, AVUS Tuus æstimatissimus *ANTISTES* Illustrissime. Puer ille induit Sagum, Vir in eo maturuit, & usq; ad venerandam canitiem Bellonæ militavit sub signis. Dum alii aleas luderent, & prætextam deferrent, ille Martis gravî loricâ oneravit lacertos, arma armis lassandis admovit, periculorû contemptu, incomparabili bellandi spiritu, heroici vultûs Majestate Spartanum animi robur præsentavit. Suspexit Sarmatica militia residentem in pectore ceu in Augustali suo virtutem bellicam, advertit nutu ipso loquentem bella, victorias, triumphos. Exhibuit ea Mavortiæ fortitudinis tyrocinia, in quæ si milites veterani desinerent, satis ad gloriâ

habe-

haberen⁶³⁹t. Non ab alio exempla dexteritatis quesivit, ipse omnibus norma, exemplum, idea, ingentis animi sui plenus augeri aliunde non indiguit. Strenuissimis quidem sub Ducum Magistris WLSNIOWIECCIO, JABLONOVIO, POTOCCIO, Castra secutus, par tamen & ipse erat Clavā portare, Castris præire. Eam profectò ipsi natura indulsit speciem, quò visò Africa Scipionem crederet, Carthago Annibalem miraretur, Roma Cæsarem adoraret. Quid memorem eius prælia? quid acres recenseam cum hostibus pugnas? vidit eas Victor Orientis JOANNES III. Poloniarum Rex semper Invidissimus, & nihil dulcius reputabat, quàm cæteris easdem narrare, ad coram laudare, extollere SOLTYKII fortitudinem. Quantum illi gloriæ ex hoc accesserit elogio, facilè quisq; colliget, si plus eum esse debere quàm hominem, qui Monarchas pro se laudatores habet, intelligat. Juvat quippe ad veram gloriam, non à quovis rostro præconium accepisse, cui Regalis Thronus in Cathedram Oratoriam transiit, Orbem universum ille speret Encomiastem. Parùm tamen ad suæ felicitatem PROSAPIÆ, licèt non parùm ad gloriam duxit, heroica duntaxat Patriam ornare virtute, nisi simul & nobili fecundasset Sobole, ut continuata posterorum serie Hectoribus succederent Æneæ, vice gemina connubiale firmavit foedus. SUSANNA de Vetustissima GOLYNSCIORUM procedens Styrpe primò votò in lectissimam cessit Consortem, quæ maxima Patriæ ornamenta & fulera in MATHIA & NICOLAO Filiis, Celsissimæ in augmentum Domui reliquit. Invidò tandem rebus humanis brevî terris ereptâ fatò, parem Superi

640 *PINCERNÆ SOLTYKIO* Heroinam Illustrissimā *MYCIELSCIORUM* oriundum Profapiā *Calliensem POCILLATORIDEM* dignissimam providerunt in Sponsam. Felix sua Coniuge Maritus, felicior tantō *Lechia* Coniugiō, ex quo *Triarii Viri* & graves *Consules*, *MICHAEL*, *ANTONIUS*, & *JOSEPHUS*, numerosaq; Sexūs fæminei propagō suscepta, non modicis incrementis Avitam Domūs suæ gloriam propagarunt.

Seniō, charactere & meritīs primigenius Fratrum *ILLUSTRISSIMUS* & *REVERENDISSIMUS* *MATHIAS SOLTYK* *Margarithensis EPISCOPUS*, *Culmenensis SUFFRAGANEUS*, Primus in Regno *Prælatus*, *Ecclesiarum Metropolitanae Archicathedralis Gnesnensis PRÆPOSITUS* & *ARCHIDIACONUS*, *Thorunensis*, *Łęczyciensis* &c. itidem *PRÆPOSITUS*, *PATRUUS* Tuus primus *AMPLISSIME PRINCEPS*, quoniam laudis præconiō ornari debeat? certē par Ejus honori & virtuti elogium non reperio. Ibat Ille per omnes honorum in Ecclesia gradus, functus est omnibus in Republica officiis, quæ suum concernebant statum, & ideo intra dignitatis Ejus altitudinem adorator cogitur repere penna. Ornarunt eum *Insulæ*, & reciprocus ab eo *Tyaris* accessit honos, dignus erat *Præsuleis* vittis, antequam Sacrum ejus coronarent verticem, priusquam Pontificiam stetisset ad Aram, vox populi Vocem DEI, Nomen, probitas, scientia, experientia præcellere. Ad Tribunal Regni *PRÆSIDENTS* Deputatus, virtutis pondere stateram *Themidis* oneravit & implevit, ne in ea locum haberet, quod fas & æquum non sonat. Scelerum Vindex, Innocentiæ Assertor, eo *Aristide*
exul

641
exul è Tribunalibus Diva Astræa suum repetiit Thro-
num, fixamq; stationem morata. Vir & bono pu-
blico & legibus tutandis natus, virtute, zelo, Reli-
gione, Fide, meritis, Ecclesiæ, Patriæ, ipsiq; nousci-
mus Cælo.

Ejusdem Erythræi Gemma pulcherrimæ laudū
Tuarum Coronæ quò majus pretium & splendor
accedat, inseri petit *ILLUSTRISSIMUS & EXCEL-
LENTISSIMUS NICOLAUS SOLTYK* Pre-
mysliensis *CASTELLANUS* Supremus Exerci-
tuum Regni *TRIBUNUS*, secundus Tuus *PA-
TRUUS* Amplissime *PRINCEPS*. Castellanam
emeritus Eques ascendit Curulem, nec tamen Pur-
puram inducus Sagum dimisit, cum Fascibus secu-
res retinuit, quæ gravis Consul s'valerat, ea fortis
miles armata exequiebatur manu. Destinatus ab E-
questri Ordine ex Russiæ Palatinatu ad Comitiorum
ferenda sancita *LEGATUS*, quantum pro Maje-
state & commodo Reipublicæ desudaverit, Purpu-
ratorum fidem appello Quiritum. Eum Libertas
Vindicatorem, jus vetandi Assertorem, bonum,
publicum defensorem, Statuta Regni acerrimum
tutorem, concordii votò & uno labiò profitentur.
Ad exercendum Radomienſe Tribunal *JUDEX*
Deputatus Poloni merita & labores pensabat Gra-
divi, & deservitam militiæ mercedem, justaq; He-
roicæ detulit stipendia virtuti. Nec verò potuit
militaris Ordo iustiori donari mercede, quàm ubi
illum præmiorum superarbitrum delegit, quem so-
lis aluit Bellona triumphis, totaq; sub galeis Ma-
vortia canuit ætas. Heroicis gravatus laboribûs, gra-
vis tandem Senator, in Castellana quievit Curuli,
nunquam tamen stationarius est vilus, quoties pu-

642 blicæ fortunæ cardo, in Consultantium prudentia
vertebatur. Tanta Senatoris & Bellatoris merita
de Republica, tantos pro Patria exantlatos labores,
tantos Honores gloriosissimè gestos, vocalis famæ
prædicat tuba moderno sæculo canetq; in æter-
num venturis.

Quò tandem celebrem elogiò? quò laudis gene-
re prosequar *ILLURISSIMUM* ac *EXCELLEN-
TISSIMUM* MICHAELEM SOLTYK primò
VENATOREM, dein DAPIFERUM, tandem
VEXILIFERUM, demum præludente Castel-
lana Vislicensi Curuli Sandomiriensē CASTEL-
LANUM, tertium Tuum æstimatissimum PA-
TRUUM Illustrissime ANTISTES. Ascendit ille
per meritos honorum gradus, ad hunc quem ho-
die gerit, & sua attollit virtute, nec præcipiti ascen-
dit saltu, sed suspensio ut virtus solet incedere gressu,
gradus fuit unus honor ad alterū, prælusit secundo
dum primum geret meruitq; secundum in primo.
Veteranus non novus accessit ad Ministeria, quæ
jam pæne gesserat antequam gereret, propterea su-
peravit officia dum iisdem fungeretur. Alligari uni
non debuit provinciæ Vir omnibus aptus, Solis in-
star signa sui Zodiaci decurrentis, nullum omittit,
& in quolibet Sol totus ille est, qui singulis imperti-
tur, & non capitur totus, tam in ortu illustris, quàm
in meridie serenus. Post innumeras Dignitates Se-
natoria ei non potuit deesse Curulis, dignus inter
Purpuratos annumerari Patres, qui ut Patrem Pa-
triæ gereret, nihil agere pro Patria intermittit. In
publicis functionibus nunquam Tyro, quidni dictū
à senio meritò occupet Senatum. Debebant inve-
stiri Togâ ornari Purpurâ lacerti, qui militares tho-

aces

693.
races, quæ Gradivi Sagû detulerunt. Tyrio rubeat in
murice, qui digna Cedris immortalibus sine rubore peregit ne-
gotia, quem Consilia Apollinem, Comitia Convocationis Le-
gatum, Legationes Mercurium, Tribunalia Judicem Deputa-
tum, Castra adoravere Gradivum, juremeritò Senatus nunc Con-
sulem adorat. Accrevit plus ultra gloriæ Celsissimæ SOLTY-
KIÆ Prosapix non tantum ex gloriosis MICHAELIS meritis
& virtutibus, sed etiam ex ILLUSTRISSIMA JOSEPHA de
MAKOWIECKIE Capitaneide Trebovolsensi, Castellani Ca-
menecensis Neptæ, Lectissima sui primò votò Consorte, quæ
præter nobilissimas Naturæ & Gratix dotes, Avita quoq; decora
in SOLTYKIAM intulit Domum, eamq; numerosa prole bea-
vit. Conjugem virtute & fortunâ præstantem nactus, nihil am-
plius restabat, quod in vita desideraret, nisi Superis aliter dispo-
nentibus longiori ejus frui licuisset consortio, quàm dum mali-
gna sustulere fata, medetur alto cordis vulnere, mille ferens
solatia ILLUSTRISSIMA THERESSIA de MORSTYNIIS PA-
LATINIS Livoniæ, secundò votò desponsata Conjux Dignissi-
ma, & vitæ & Socia laudis. Felici utriusq; Conjugii fœdere,
quot non Ecclesiæ & Patriæ ingentia decora accessere? IGNA-
TIUS SOLTYK Cathedralis Cracoviensis CANONICUS, JO-
SEPHUS DAPIFER, MATHIAS SUCCAMERARIUS Sando-
miriensis, GENERALIS LEYTNANT Exercituum Regni,
THOMAS VEXILLIFER Loricatæ Cohortis, CAJETANUS
Eremiticum S. PAULI Institutum amplexus. Natus Major Per-
illustris & Reverendissimus IGNA TIUS, singulari sapientiâ,
exemplari Religione, summis virtutibus & moribus Ecclesiam
ornat, Cracium cohonestat Vavellum, Patriam illustrat, dignus
ut quàm ocyus (ut passim per ora populorum vaticinans jam in-
crebrescit fama) ipse quoq; Tyaris & Infulis ornatur. Vltimum
Monasticam vitam professu tantò Religiosus urgentius insequitur
honus, quantò ab eo remotius declinat, Avitos splendores sa-
cris tegendo umbris. Cæteri heroica dexteritate Paternis insi-
stendo vestigiis, strenuè Patriam tutantur, Dignitates & Palati-
narum Ministeria gloriosissimè gerunt, omnes & singuli de Fi-
de, Rege & Lege, Religione, obsequiis, zelò, optimè merentur.

644 Quamquam plenô alveô Rhetorica in paginam funderentur
flumina, ne guttam quidem perennanti gloriæ **ILLUSTRISSI-
MI ANTONII SOLTYK** Lublinensis **POCILLATORIS**
Sacræ Regiæ Majestatis **COLONELLI** quarti Tui **PATRI**
Amplissime **PRINCEPS** affunderent. Arte ille & Marte po-
tens, tributariam suo honori svadam magnitudine immortalium
gestorum ad incitas eloquii redigit. Quoties ille loricatas in aciem
duxit Cohortes, nunquam dubium belli Patria rebatur eventum,
semper sub ejus signis militabat victoria, & conjurati non
aliter veniebant ad Classica venti, nisi optimam impellentes
fortunam. Atlanti huic nulla occurrit gravitas, quam non
vicerit, nulla se objecit Martis inimici potentia, quam non fre-
gerit, nullum obstaculum quod pertinaci non superaret labore,
Dexterrimus in bello Miles, in pace prudentissimus rerum Po-
lonarum Stator, Sagum trophæis, Togam Consiliorum trium-
phis adornavit. Ad singulos Patriæ usus, & ingenium ido-
neum, & manus aptas præsetulit, utraq; celeberrimus. Palla-
de, gloriam sibi comparavit perennem.

Et hic jam veniat in applausum magnifico ornatissima ap-
paratu, numerofo laudum cincta comitatu Eloquentia, ubi
**ILLUSTRISSIMUS & EXCELLENTISSIMUS JOSE-
PHUS SOLTYK** primò **POCILLATOR** Podoliæ, dein
BEŁZENSIS, ac tandem **LUBLINENSIS CASTELLA-
NUS** Tuus **PRINCEPS** Amplissime **PARENS** Dignissimus
adorandus adest, In fastos abeat necessum charta, & pro-
lixa absolvat volumina, ut amplitudo meritorum, quibus
Patriam, Senatoriam ornaret Curulem, & numerosissima glo-
riorum factorum series quibus **SOLTYKIAM** Gentem to-
tâ Lechiâ commendatissimam reddidit, vel quidem in parte
possit recitari. Cor ille Senatûs & vitalis erat Reipublicæ
Spiritus, saluberrimis consiliis totum Patriæ animans & vivifi-
cans corpus. Inter Palatinatum Legatos ipse habebatur Mer-
curius, inter tot Ordinum Mercurios ipse Jupiter Stator,
inter tot consultantes Statores ipse facundissimus Consiliorum
Tripos & Apollo. Augusto Procerum dum federet in Senaculo,

publico
bifron
gem
dentia
hoc a
cursum
attenc
prævi
Tribu
crimin
curâ re
Nullus
limati
nulli
tas co
Nec j
etiam
dis co
nis fu
tracta
vus t
subint
tores
Os, C
Merc
ex fro
Nest
gendi
finè a
torem
Sveti
pos,
lem e
tus fo
quo

publico Patrum Conscriptorum dum consultaret in confes-⁶⁴⁵
bifrontem eum lanū crederes, cuius Caput licet non geminum
gemmeum certè summa rerum agendarum ita rotabat pru-
dentia, ut uno vultu in id quod agebatur intentus, alterò
hoc attingeret, quod fuerat secuturum. Ut gubernator navis
cursum secundum, sic ille fluctuantis Reipublicæ prosperum
attendebat navigium, atq; imminentes maturis consiliis &
prævidebat & avertebat procellas, Deputatum ad Regni
Tribunal Judicem dum ageret, Sacra Themis quæ virulentâ
criminum malitiâ lynceum amiserat visum, diligenti æquitatis
curâ recuperavit oculos, & Argô centoculô oculatior evasit,
Nullus tam implicatus existit causarum Gordius nodus, qui ejus
limatissimi ingenii non rescinderetur acumine. Sententiæ
nulli votò seu calamò subscripsit, nisi quam Patrona æqui-
tas confirmaret, Cælurq; ipsum ratam & gratam haberet.
Nec justum duntaxat in Areopago Aristidem, sed facundum
etiam egit Cyneam, cum ad Aulam Berlinensem componen-
dis controversiis ex voto Serenissimi AUGUSTI Legatio-
nis functus officio, non sine omni eaq; matura perfectione
tractavit negotia, quæ ad bonum Patriæ collimabant. Festi-
vus tanto de Hospite rumor vix Berlinum appulit, illico sua
subintrare arbitrabatur mænia, maximos illos Sarmatiæ Ora-
tores ZBOROVIOS, RADZIEIOVIOS, MAŁACHOVI-
OS, OSSOLINIOS, sed ubi adventatē ad coram salutavit,
Mercurium advertit, in uno collecta omnium decora legit;
ex fronte Majestatem Augusti, ex ore Hymettum Hyblamq;
Nestoris, Agamemnonis magnanimitatē, prudentē rebus in a-
gendis moram Fabii, facilitatem in persuadendo Cyneæ non
sinē admiratione suspexit. Præterea quòd Legatum & Sena-
torem se præstiterat, Militem quoq; in acie se exhibuit, ubi
Sveticus Leo è Nemææ suo cubili Polonos erupisset in cam-
pos, omnes immani suo rugitu replens Provincias, Hercu-
lem egit, & victrici clavâ tam feralem prostravit feram. Tan-
tus fons esse debuit, ni eum melius Oceanum dixissem, ex
quo Tu PRINCEPS Cellissime enatâsti ad cunas, in quo

646 Tu Lechicæ gemmâ Coronæ, benigno Calorū concrevistī in fluxu. Materna quoq̃ quā in lucē prodiisti ANTISTES Illustrissimæ Genesis, cum Paterno Genere quantò arctiori est fœdere juncta. tantò minùs eandem à Tuis laudibus sejungere licebit. Utriq̃ vitam debes, utrumq̃; Tuam gloriam & Avita decora auget. ILLUSTRISSIMA CONSTANTIA DRZEWICKA Pervetusta CIOŁKORUM de Styrpe procedens PALATINI Lublinensis prænobilis Soboles, MATER Tua Æstimatissima, quantùm non ornamentī & pretiī SOŁTYKIÆ Domui superaddit? cum qua unâ pulcherrima honorum insignia, amplissima Illustrissimæ merita Familiæ, magnorum triumphī & victoriæ Heroum sunt illatæ. Illustrissimæ Gentis hujus enumerare Honorios & per singulos ire Majores longa via foret, cespitarent gradationes Oratoriæ, paucis verbis simul omnes numero, gessere omnes honorum titulos, fioruerunt sub violis, rubuere sub rosis, utramq̃; Purpuram illustrârunt, Sagum & Togam, ignorat magnam Historiæ partem, qui decora hujus Gentis ignorat.

Aurea unius vitis germina Germani Tui PRINCEPS Amplissime Fratres aureo merentur charactere notari ILLUSTRISSIMUS THOMAS SOŁTYK Lublinensis SUCCAMERARIUS gradationes Oratorias in Campum provocat, campum illum quem & meritis & officiô suo metiri solet. Fortuna eum Principem Equestris Ordinis esse voluit, at virtus ei hunc titulum sæpiùs detrahit, cùm per continua amicorum usibus sui impendia familiarem ac medium Nobilitatis facit. Æquum terrarum divisorem quis non fateatur? qui se ipsum quoq̃; in commoda aliorum partitur. Mirari volui Cælestem animum terris addictum, nisi & hoc divinum foret terras filijs hominum largiri. Natu minor Characterē major Senatorio, ILLUSTRISSIMUS & EXCELLENTISSIMUS MATHIAS SOŁTYK Varsoviensis CASTELLANUS prætiosa Virorum Gemma, ut pro sua posset dignitate scribi, sudante sub tanto Nomine bajulâ pagellâ sæpiùs guttas gemmeo defluere torrente necessum foret, Castellanam quidem Se-

nator

nator o
perorat
in can
alias ex
vicibus
bono p
mosthe
adeo
queren
auditus
rabant
ad nunc
TYKII
MUS
Vexill
sub sig
hunc a
gina v
tulerun
victrici
culatum
co prof
torem
sæpiùs
xima i
qui pro
deniq̃;
vitæ in
riri pos
publicu
stas arc
Trinita
in omni
parcus
laudari

nator occupat Curulē, è qua dum pro Domo negotii publici
perorat, abit in Tullianā Cathedrā. Confus in conclavi, Mars
in campo utrobique; & fortissimus Bellator & gravis Consul,
alias ex utroque Cæsar. Ad Generalia Regni Comitia pluribus
vicibus suffragiis Palatinatum electus Nuntius, hoc ore pro
bono publico locutus est, quō superos loqui censeremus. De-
mosthenais certē flumina in illius commigrarunt svadam, quā
adeo multorum animos demulcebat, ut rectē sentientem se-
querentur. In Procerum Senatu non tam orare quā tonare
auditus est, quo fulminante Pericle pallebant Clodii, expi-
rabant Caligulæ, Catilinæ decedere cogeantur. Senatoriā
ad nunc dum eminet Purpurā, ea agit, quæ & innata SOL-
TYKII virtus, & honoris ratio persvadet. ILLUSTRIS-
SIMUS FELIX SOLTYK Zvinogradensis CAPITANEUS,
Vexillifer Loricatæ Cohortis Serenissimi AUGUSTI Regis,
sub signa sua militantem honori suo invitat svadam. Titulum
hunc aliis regina pecunia passim conferre assolet, huic Re-
gina virtutum fides in PRINCIPEM, & propria merita de-
tulerunt. Involavit palmam Ejus Lechica Aquila, semperque in
victricibus palmis nidificat. Caput Argi centum luminibus o-
culatum non ita circumspectum erat, ut ille Capitaneus publi-
co prospicit bono. Justitiæ & virtutis cum sit Arbiter. Ora-
torem nihilominus crimen committere jubet, & contra artem
sepius peccare, amplificari in eo nihil potest, cum omnia ma-
xima inveniantur, translati in ejus laudes uti verbis non licet
qui propria illaque gloriosissima obtrudit facta. THADÆUS
denique & JOSEPHUS SOLTYKII Domo sua Illustrissimi,
vitæ institutō Religiosissimi, silentiō nequaquam à me præte-
riri possunt, cum & inter umbras, eorum virtus latere nescia, in
publicum erumpat Solem, nec gloriæ magnitudo inter angu-
stas arctatur cellas. THADÆUS Sacerrimum Sanctissimæ
Trinitatis de Redemptione Captivorum Ordinem amplexus,
in omnes alias liberalissimus & munificus, solis Oratoribus
parcus & injurius, quod se ob religiosam modestiam parce,
laudari demandet, JOSEPHUS Reformatum Seraphici Pa-

tris Francisci vitæ institutum professus, Religiosas inter umbras
fatis illustris quas morum innocentia, sanctimoniâ cordis, arden-
tissima in DEUM Cælitesq; Divos pietatē reddit illustrissimas.

Laudator ILLUSTRISSIMÆ SOŁTYKORUM Fami-
liæ calamus, recto procedentiæ incedens tramite, tam proli-
xum emensus tractum jam jam in fine deficit, ut nume-
rosissimis Cognatis Familiis impar sit decurrendis. Etenim
quotquot Magna Nomina proximo consanguinitatis nexu Cel-
sissimæ DOMUI colligata numerat, tot novæ ut consurgant
panegyres opus fore existimo. DOMUS SOŁTYKIA Pan-
theon esse creditur, Romano eò Augustius, quod in illo com-
mentitiorum Deorum adorâset simulacra supersticio, in hoc
omnium terrestrium Numinum, Illustriumq; Lechiæ Nomi-
num conventum extra fabulas veneremur. Huc Gentilitia
*DRZEWICCIORUM, MORSTYNORUM, DZIA-
LYNSCIORUM, MAKOWIECCIORUM, MYCIELSCI-
ORUM, GOŁYNSCIORUM, ROSNOWSCIORUM,
RZEWUSCIORUM, CZAPLICIORUM, MALACHO-
WSCIORUM, DEMBINSCIORUM, PIEGŁOWSCIO-
RUM, LIPOWSCIORUM, WODZICCIORUM MOR-
SCIORUM, PRZEREMBSCIORUM, DENHOTTO-
RUM, SZŁUSZKOWIORUM, ZALUSCIORUM,
SZEMBЕКORUM, KRASINSCIORUM, SILNICCI-
ORUM, CZERNORUM, MICHAŁOWSCIORUM,
SZANIAWSCIORUM, KOCHANOWSCIORUM, KU-
NICCIORUM, WYZYCCIORUM, KOSSORUM, STA-
DNICCIORUM, LANCKORONSCIORUM GRUDZIN-
SCIORUM, KONARZEWSCIORUM ANKWICZORUM
NAKWASCIORUM, SKRZYNSCIORUM* &c. &c. Familia-
rum Decora collata spectantur. Hic Augustæ Ducum RADZI-
WILIORUM, POTOCCIORUM TRUBECCIORUM,
WORONIECCIORUM Principū JABLONOWSCIORUM
OSSOLINSCIORUM, Imagines appensæ tota Atria exor-
nant, Hæc DOMUS Celsissima tot aliis millenis Primorum in
Polonia Nominum Sagô Togâq; clarissimorum splendoribus
inquituræ

inquinatæ lucis communicatione adaucta, semper in meridie
Honoris & Gloriæ consistit, nunquam ad occasum declinat,
semper conspicitur Illustrissima.

649

Tot tantiq; sunt Majores Tui, hæc proximo consangvini-
tatis gradu connexa Nomina, quæ ad Tuam PRINCEPS
Amplissime laudem attinent, interiit eorum vita non fama,
vixisti in ijs omnibus sed non totus, vivunt in Te omnes,
sed tantum pars Tui. Majores sunt & minores, nec dedi-
gnantur esse minores, ut Tui sint. Crescunt ex Te, crescis ex
illis, mutua laus vestra est, & alternum elogium invicem
estis. Circumstant Te summæ Authoritates, quæ Te obli-
visci laudis domesticæ non sinunt, quæ Te dies noctesq; com-
moneant, fortissimum Tibi Patrem, gravissimum Avum
Aravumq; fuisse. Tua hæc profectò gloria est, ita tamen Tua,
ut & aliis propria esse non cesset, noscit Te Orbis ex Ma-
joribus, & eos in Te aspectat. Ut tamen genuinam Tui PRIN-
CEPS imaginem oculis omnium subjiciam, ut qui nam sis? sci-
ri & videri possis, nudum Te inspiciam. Quare deponam
Patrimonium, deponam honores, & alia fortunæ mendacia,
corpus ipsum exuam, & animum contemplan, qualis quan-
tusve sis? alienò an propriò magnus? Si quondam Aurelia-
no Augusto felix ac fortunatum portendisse Imperium testan-
tur Annales, quòd puerum atque in cunis adhuc vagientem,
Aquila aureis è cunabulis extulerit, in Aramq; portarit: qua-
lem ex Te PRINCEPS infante etiam Patria spem ornamen-
tumq; futurum augurari non debuit, quem & Gentilitia Ales,
ut non degenerem prolem, ad radium Solis Æterni explo-
randum implumem jam aptabat, & Magnus Pater Æneas &
Avunculus Hector, puerilibus annis exceptum, ad Aras ad
Avitam Religionem, ad omne genus pietatis applicuit, & in-
struxit. Quòd si non frustrà Viri doctissimi asseverant na-
turam ipsam magnis mentibus domicilia corporum digna me-
tari, & vultu hominis ac membrorum decore colligi posse
quantus illos Cælestis Spiritus intravit habitator. Itaq; in Au-
gusto Tuo vultu videntur omnia signa virtutum, in fronte

O

gravita-

650 gravitatis, in oculis clementiæ, in genis verècundiæ, Justitiæ
in sermone. Quanta in facie tua non gratia & authoritas re-
lucet; qui Te vel primo aspectu offendit, velut Numinis oc-
cursu obstupefactus consistit, simulq; in reverentiam Tui tra-
hitur & amorem. Pulchrum Dii boni! & Cæleste miracu-
lum, PRINCEPS in matura ætate constitutus: adhuc tamen
in Te in dies crescunt & augentur virtutes, in quo hic ful-
gor oculorum, hæc veneranda pariter majestas, perstringit si-
mul & invitat affectus. Bellè verò cum nôsti Illustrem na-
taliū splendorem, fulgentiūs in animo radiare, qui toto
scholastico Sole circumfunditur, ipsamq; virtutem tantò cla-
riorem putari. quantò arctiori vinculo Musis conjuncta &
literis fuerit sociata: hinc Pierios ad fontes Prædecessorum
speculabaris imagines, ut egregiam indolem maximorum ca-
pacem ad Paternæ virtutis formares exemplaria. In ætatis
prætexta nihil prætextatum præter annos gessisti, iamq; ex
Te puero optima sibi auguria ominabatur Polonia, quæ sola-
tia Patriæ, quod Senatui decus, quæ Majestati emolumenta,
quæ libertati commoda eventura forent. Sulpexit in Te tanta
virtutum semina, dicere debui auream in vere messem, Pri-
mus Princeps Regniq; Primas Magnus ille POTOCCIUS-
cujus judicio vix dum juvenis, Canonicus Gnesnensis renun-
tius, cæpisti, quæ finis aliis erat, primordia tanta honoris pau-
ci admodum meruere senes. Juventū quam pleriq; ludis &
luxui devovere assolent, Tu optimis quibusvis perdiscendis ar-
tibus, scientiisq; consecrasti. Domesticos prætergressus lares,
in Urbem & Gentium omnium arcem protraxisti cursu Olympi-
cū, docta stadia indefessus emensurus Athleta. Palmares Tibi
fuisse passus, quibus braviū Laureati honoris Romana in Sa-
pientia, eruditæ in præmiū reportasti virtutis. Novit Te
Aufonius Tyberis, & in Tua præconia plenò decurrebat alveo,
novere septē illi colles, & sua Tibi submiserunt fastigia, suos
falces Romulus inclinavit. Quanto fueras Purpuratorū Pa-
rū amor, quanta celeritate Christianæ Reipublicæ Cardines
ad tuosolvebantur nutus, testantur viva voce, quibus be-
nignior

nignior fortuna, Tua familiaritate gaudere, tuo vitæ viæq; 651
confortiò frui indulſit. Ulteriores annos Regno Liliorū conces-
ſiſti, ab ijsq; candorē non maculā (ut hīs temporibūs deprā-
vatis uſuvenit) aut aliquā fuſcedinē derivāras. Perſpexiſti cu-
rioſē optimas Gentiū leges, diligenter annotaſti cultiſſimos
Aularū mores, quibūs cardinibūs Res quævis publica vertatur
quibūs condiatur analecſis Civilis politicæ ſtatus, imò quibūs
Curiaſt inſtruantur ornamentis, ſedulò advertebas, & quod o-
ptimū domi deeſſe videbatur, peregrinis ex oris redux invexi-
ſti in Patriā. Quid poſt reditū ab exteris egeris? ubi loco-
rum fueris? quid meriti & laboris pro publico impenderis? ad
quos honorum gradus? & quibūs paſſibus proceſſeris? iam ad
finem vergens oratio prolixius non recitabit. Novum quippe
Panegyris deberet auſpicari exordium, ut ea ſermone abſolve-
re, calamò condignè valeat exarare. Hæc tamen quia nulla ra-
tione altò ſilentiò præterire poſſum ijsdem verbis, quibūs nu-
per Perilluſtris & Reverendiſſimus FRANCISCUS Comes
de *Schwarzenberg* CZERNY Cānonicus Cracoviensis Audi-
tor Curiaſt Veſtræ CELSITUDINIS in gratulatione ſua uſus
fuerat, abſolvenda mecum conſtitui. Defectui ſvadæ ne id im-
putes PRINCEPS Ampliſſime! ſed potiùs in ſummum me-
um Gloriæ Tuæ ſtadium velis refundere, multum enim me
hercle adjicitur laudum dignitati honore laudantis, parvum
autem putatur, quod à non magno commendatur. Sic ille: „ Te
„ majorē in modum lætamur electum eſſe = Quem Noſter ille
„ immortalis memoriæ Cardinalis LIPSICIUS Cracoviensis
„ Præful, ſingulariùs adamavit, ſuumq; tam probò, docto, o-
„ mnibùsq; præclaris dotibùs commendatiſſimò Cānonicò ex-
„ ornavit illuſtravitq; Capitulum, quem in innumeris maximisq;
„ ſemper & Eccleſiæ Polonæ & Rei publicæ negotiis egregiè
„ cōtinuòq; exercuit, ac ad ſumma formavit, quem deniq; eti-
„ am ultimæ voluntatis ſuæ interpretem & Executorem pera-
„ manter conſtituit, & jam tunc ſua ampliſſima Cracoviensi
„ Sede digniſſimum nedum judicavit, ſed & palam clarèq;
„ prædixit. Nec vana fuere auguria. Eodem quippe tempo-

632. Te justissimò REGIS arbitrio post peractum summo cum
„plausu in supremo Tribunali Regni VICEPRÆSIDEN.
„TIS munus primus post Episcopos hoc in Regno
„Prælati, Præpositus nempe Gnesnensis creatus, brevi ad Epi-
„scopatum Kijovienſē Senatoriamq; Regni Curulem pervenisti,
„ut meritò dici possit; celeriore esse virtutis tue & meritorum
„cursum, quàm ætatis. Fructum autem omnem maiori debere
„esse in pretio, qui ocyùs aliis matureſcit. Episcopus jam Kijovi-
„enſis, Divino cultui, religioniq; promovenda, mentibus ho-
„minum sapientiã Christiana & virtute imbuendis, Clero ad
„dectrinam sacrosq; mores formando, Templis & sacris locis in-
„staurandis, æ fund. mentis Tuo sumptu & curâ ædificandis, bo-
„nis Ecclesiasticis tum vindicandis, tum in meliorē statum re-
„ducendis, totus omnino incubuisti, ipsã quondã Antecessorum
„Tuorum sedem, multis inaccessam Kijoviam visitasti, Ortho-
„doxos in fide firmando, errantes ad fidem revocando, Teq; ve-
„rum Pastorem omnium exhibendo. Hæc sunt merita Tua
certè amplissima o PRINCEPS. brevibus quidem compendiata
verbis, sed quæ ingentia volumina possent absolvere, & grandi-
oribus implendis sufficerent fastis; nunc breviter virtutes Tuas
attingam. Quid ego de Prudentia dicam? quã Te credimus
omnibùs potiore, circumspicis diligenter & præſeja mente co-
gnoscis imminentes Reipublicæ procellas, & easdem maturò
cõsiliò sedare nôsti: vides, quæ à frõte à tergo, à lateribus & la corpus
Patriæ impetant, & inexpugnabili iudicii tui scutò, velut se-
ptuplici Ajacis Clypeò, aut Achenarò protegis muro, tantar umq;
rerum sustines molem indefessa virtute, unde Tibi n̄ magna laus.
meòq; iudiciò maxima accedit. Huic è vestigio Sapiencia suc-
cedit, quæ priori perfectionem novam tribuit, in è q; ad
ad summum facit crescere gradum, Tibi verò singularem glo-
riam & æstimationem conciliat. Quis enim communem illam
quidem sed veram Platonis vocem non audit? tum demum
Civitates & Imperia felicia fortunataq; fore; cum eorum mode-
ratores optimarum artium & scientiarum studiis essent exculi,
vel eruditos ac sapientes audirent, illosq; in consilium adhiberent.
Meritò sibi hanc felicitatem nostra Respublica gratulari debet;
hac sorte gaudere Senatus, quòd Te Sapientissimum rerum sua-
rum

rum nanciscantur Statorem, cuius Prudentissimus æquè ac Opti-⁶⁵³
mus Rex AUGUSTUS Dominus meus Clementissimus rectam
agendorum rationem, summam humanarum Divinarumq; re-
rum notitiam, notam bellè perspectamq; cum habuerit, suis ad-
scivit consiliis, Tuoque in sensu persistit, tuæ acquiescit sententiæ,
& quasi Te manu sua Reipublicæ habenas moderatur. Fruga-
litate quod attinet, hæc singulari hercules digna & laude &
admiratione videtur, non enim nimia profusione ad luxum, nec
summâ parsimoniâ ad avaritiam deflectit, sed mediâ tutissimè
incedit viâ Interrogandus mihi pace Tua PRINCEPS vide-
ris, satisne computaris Ducales redditus? an tantas vires habeat
frugalitas Tua, ut tot impensis tot erogationibus sufficiat? Nam
quid est causæ? cur aliis quidem cum omnia rapiant, & rapta
retineant, ut si nihil raperent desint omnia, Tibi cum tam mul-
ta largiaris, & nihil auferas, nulla desunt. Quantæ verò est Ti-
bi curæ, ne quis expers Liberalitatis tuæ fiat? prius soles indigen-
tum causas respicere, quàm inspicere Personas. Nullus obex
tenuitati debilitatq; si Te expetere non possit, prævenis mani-
bûs illum, qui non valent ad Te pedibus pervenire. Transiit
in alienas Provincias vigilantia Tua, & in hoc curæ Tuæ lati-
tudo diffunditur, ut longè positorum consoletur angustias, hinc
fit, ut sæpe terferis eorum lachrymas, quorum oculos non vidi-
sti. Relucet etiam mirificè in animo Tuo summa constantia &
fortitudo, quæ Te nec rebus prosperis attollit, nec tristibus finit
dejeci (quanquam mihi videris æquabilè, prosperam, perpetuaq;
Tibi desponsasse felicitatem) sed utraq; immotum reddit for-
tunâ. Sapientis quippe putas esse, quidquid homini accidere pos-
sit, id præmeditari, ferendum esse modicè si advenierit, mayo-
ris est omnino consiliò providere ne quid tale accidat, sed ani-
mum non minoris fortiter ferre si advenierit. Quod si Clementia
nullum magis ex hominibus, quàm Principem deceat, licet o-
lim Principes, quorum nulla re præter crudelitatem nobilitatum
est imperium, se magis ad exterorum terrorem, quàm ad suo-
rum amorem & benevolentiam fingi pingiq; curaverint: hi ful-
men Tonantis, aut clavam furentis Herculis, alii Martis fulmi-
nantis hastam, alii Neptuni ferocientis tridentem, terroris de-
portando insignia: SOLTYKIUS Noster, qui Principis faciem
P
quàm

654 quàm personam gerere mavult, aliâ ad authoritatem graditur viâ,
& in oculis amorem, in vultu benevolentiam, in fronte serenita-
tem, in ore gratiam, gladium in manibus sed pacis oleâ hebe-
scentem, in pectore lilium, omnibus deniq; corporis & animi
votis humanitatem præferre gloriatur. Cui si Clypeum Al-
cibiadis, in quo simulacrum cupidinis tenerâ manu fulmen vi-
brantis mira depictum arte dederis, nullius quàm amoris viribûs
Principis arma vel fulmina cohiberi posse docueris. Hoc vide-
licet præcipuum est vitæ tuæ totius PRINCEPS Amplissime atq;
laudis argumentum. Quid verò magis gratiosum reddit homi-
nem? quàm modestia, quod quidem virtutis genus, nec Tibi
PRINCEPS unquam defuit, nec poterit deesse, Celsissimus cùm
Majestate tua adoreris, tuâ Te modestiâ contines. Non prosperâ
insolescis fortunâ, non summis superbis honoribûs, tantòq; magis
excellis omnes & præstas cæteris, quod Te unum ex nobis pu-
tes, nec minùs hominem esse, quàm hominibus memineris
præesse. At mutant secundæ res animos? nostrum Principem si
nondum mutaverint, quando mutabunt? cujus unquam Divi-
nior felicitas fuit? paucissimos inter annos, tot absolutis hono-
rum gradibûs, ad Principem provectus est dignitatem, quæ ma-
jora expectabimus DEI præmia, quæ uberiora dona fortunæ?
Videte num secundis rebûs elatus aliquid prioris vitæ man-
suetudine, & moderatione mutaverit? Mutavit planè mutavit,
nam Civilior factus prosperorum infregit invidiam. Hæc igi-
tur sunt Te Principe dignæ virtutes Magne PONTIFEX! hæc
amplissima de Ecclesia, Majestate, Republica merita, quibûs cu-
mulatissimè ornatus dum felix faustusq; PRÆSULEAM ingre-
deris Cathedram, præter universum singulorum gaudium, diutissi-
mum Tui in gratis pectoribus excitas desiderium, qui cùm Te
ANTISTITEM, PASTOREM, CANCELLARIUM Nostrum
Optatissimum, corde, animò, voce studiosissimè prosequimur
Solenne Tibi æternùm precabimur

VIVAT

2. 11. 13.

r viā,
enita-
hebe-
animi
m Al-
en vi-
iribūs
vide-
atq;
homi-
Tibi
s cūm
osperā
magis
is pu-
nineris
pem fi
Divi-
hono-
æ ma-
rtunæ?
man-
utavir,
ec igi-
! hæc
ūs cu-
ingre-
iucissi-
m Te
ostrum
uimur

UNIV
D. 15
S. 1
V. 1

Biblioteka Jagiellońska

stdr0017286

